І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
HEnderson 4-0237
HEnderson 4-0807
УНСоюз: HEnderson 5-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXXI. Ч. 163. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 1-го ВЕРЕСНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 1, 1964 No. 163. VOL. LXXI.

КОНҐРЕС ВІДНОВИВ І ПРОДОВЖУЄ ПРАЦЮ

ЛІКАРСЬКА ОПІКА ДЛЯ СТАРШИХ ВІКОМ ОСІБ І СПРАВА ВИБОРЧИХ ОКРУГ — ГОЛОВНІ ПРОБЛЕМИ ДО ВИРІШЕННЯ

Вашинґтон. — Після відпочинку у зв'язку з Демократичною Конвенцією Конґрес почав працю в понеділок 31-го серпня і старатись буде полагодити найважливіші справи ще на цій сесії. В політичних колах сподіваються, що найближчі пильні праці Конґрусу будуть виповнені завзятою боротьбою між демокрами і республіканцями, бо обидві партії схочуть мати арґументи у виборчій кампанії, яку можуть вважати за вже розпочату після пікніку в Тексасі, де промовляли обидва демократичні кандидати Л. Б. Джансон і Г. Г. Гомфрі. Уряд хоче, щоб 88-ий Конґрес на своїй другій сесії вирішив ще такі вжливі для нього справи, як лікарська і шпитальна опіка для старших віком осіб в рямках соціяльного забезпечення та проблема нових виборчих округ, які були б згідні з числом населення, як про це рішив вже Найвищий Суд ЗДА. Саме в цих справах республіканці є проти урядових пропозицій, і тому можна передбачати гарячу боротьбу, вислід якої не є певний, бо південні демократи підтримують в цих справах республіканську меншість. Дехто з конґресових провідників передбачає, що праця Конґресу протягнеться аж до жовтня. Але члени обидвох партій будуть старатися якнайскорше закінчити другу сесію 88-го Конґресу, бо всі 435 конґресменів та 35 сенаторів стараються про перевибір і хотіли б якнайшвидше бути на місцях та вести виборчу кампанію. В понеділок мала початися дебата над законопроєктом про медичну допомогу для старших осіб. Уряд хоче, щоб Сенат змінив прийнятий Палатою Репрезентантів законопроєкт, згідно з яким були б збільшені старечі пенсії на 5 відсотків і не було б лікарської опіки в рамах соціяльного забезпечення. В праці Сенату тепер сенатор Гюберт Г. Гомфрі виступатиме вже як демократичний кандидат на віце - президента. Гомфрі почынав свою працю в Сенаті тим, що в 1949 році вніс був законопроєкт про лікарську опіку, який був подібний до теперішнього урядового проєкту, але тоді Конґрес за президентури Гаррі С. Трумана відкинув був цю пропозицію. Сенатор Беррі Ґолдвотер, республіканський кандидат на президента, є проти того, щоб лікарська піка була в рамцях соціяльного забезпечення. Проти цього законопроєкту є і віце - президентський республіканський кандидат конґресмен Вілліям Міллер. В Сенатській Комісії не вдалося змінити прийнятий Палатою законопроєкт, але демократи намагатимуться зробити це в повному Сенаті. Але в політичних колах гадають, ща якби навіть Сенат змінив цей законопроєкт по думці урядової програми, то Палата Репрезентантів не схоче затвердити зміненого законопроєкту, хіба, що президентові Л. Б. Джансонові вдалося б здобути для цього проєкту підтримку голови Палатної Комісії Способів і Засобів, конґресмена з Аркенсо — Візбура Д. Міллса. Сенат має вирішити проєкт, щоб новий розподіл на виборчі округи відкласти на один рік. Конґрес має ще вирішити закон про асиґнування $3 300 000 000 на допомогу закордонові, проти чого є деяка опозиція, і то збоку демократів.

Клер Лус не буде кандидувати на сенатора від Консервативної партії в Ню Йорку

Ню Йорк. — Пані Клер Бут Лус повідомила, що вона відкликає свою кандидатуру на члена Сенату від Консервативної партії. Одночасно Чарлз Райс, віце-президент Консервативної партії, заявив, що на її місце буде кандидувати Генрі Паолуччі, професор історії та політекономії в Айона коледжі. Ш. Райс зробив це повідомлення в Саратоґа Спрінґс стейті Ню Йорк, де 31 серпня розпочалася конвенція Консервативної партії. Сьогодні сподіваються номінування кандидата до Сенату від Демократичної партії Роберта Ф. Кеннеді, який буде серйозним противником сенат. Кеннета Кітінґа в цих виборах. Пані Клер Бут Лус, гарячий прихильник сенатора Беррі Ґолдвотера, відмовилася від кандидування у виборах до Сенату, щоб таким чином дати змогу зібрати більше голосів К. Кітінґові.

Помер Кость Кононенко — відомий економіст і політичний діяч

Бунтон, Н. Дж. — В п'ятницю 28 серпня ранком о годині 10-ій помер тут на 75-ому році життя професор Констянтин Семенович Кононенко, відомий український економіст і суспільно - політичний діяч. Народжений на Слобожанщині 1889 року, уже з молодих років увійшов у політичне життя. В 1917—1918 роках був членом Української Центральної Ради від партії російських соціял-демократів (меншовиків), в 1919—20 роках працював як директор Харківського Союзу сільсько-господарських кооператив, в 1921—24 завідував відділом народного комісаріяту земельних справ УССР і в 1924-1930 рр. був директором Всеукраїнського сільсько-господарського банку і референтом держпляну УССР. Еміґрував 1943 року на Захід і з 1951 р. перебував у ЗДА. Покійний був автором ряду розвідок і праць на економічні теми в тому „Аграрна політика большевиків" (1947), надрукованої під псевдонімом Н. Олежко, виданої 1960 р. англійською мовою більшої праці „Україна і Росія. Історія економічних зв'язків між Україною і Росією 1654-1917", низки економічних праць в Суспульно-політичній бібліотеці „Прологу", як також співавтором колективної праці „Сільське господарство Лісостепу і Полісся України" (1924). Покійний осиротив дружину Олену Кононенко - Трофимовську, сина Олега і внуків Наталію і Юрія. Похорон сл. п. Констянтина Кононенка відбудеться у вівторок 1-го вересня в Бунтон, Н. Дж.

В АМЕРИЦІ

● **Власники різних бизнесів** в Атлантик Сиτі однозгідно заявляють, що Демократична Конвенція в минулому тижні зовсім не спричинила якогось надзвичайного руху в цьому місті, і прибутки власників готелів, ресторанів та інших крамниць були в тому тижні менші, як звичайно буває під час нормального сезону в цьому літниськовому надморському місті.

● **Колишній голова** Демократичного Крайового Комітету Джеймс А. Фарлі, який був гостем в Білому Домі, заявив журналістам, що в цьогорічних виборах президент Джансон здобуде таку саму перемогу, як Ф. Д. Рузвелт в 1932-му році, який переміг був у всіх стейтах, крім 6-ох.

● **Нюйоркський посадник** Роберт Ваґнер заявив, що зовсім не є розчарований тим, що президент Джансон не вибрав собі його на кандидата на віцепрезидента, бо він вже давніше заявляв, що плянує в найближчому році старатися про перевибір на четверту каденцію на теперішній пост посадника Ню Йорку.

Негритянські заворушення у Філядельфії спричинили мільйонові матеріяльні втрати

Зупинивши поліційне авто, молоді негри, учасники заворушень, перешкоджують поліції у встановленні порядку на одній із вулиць Філядельфії.

Філядельфія. — 29-го серпня в північній частині Філядельфії 125 бльоків були під гострою поліційною контролею, бо попередньої ночі в цій частині міста були негритянські заворушення, внаслідок яких було заарештованих 312 осіб, число поранених становить 248, в тому є 66 поліцисне поготівля було і в неділю не поготівля було і в неділю 30-го серпня, і 1500 поліцистів дбали про порядок в негритянській частині міста, в якій є будинок університету Темпел. Причина заворушень не була важлива. Поліцисти наказали негротянському подружжю вийти з авта, яке затарасувало було рух на вулиці. Жінка не хотіла вийти з авта і поліцист витягнув її із нього. Це спричинило бійку, яка перемінилася в битву між негритянським населенням та поліцією. Пограбовано під час ночі коло 150 крамниць. Треба згадати, що негритянську жінку витягав з авта і один негритянський поліцист. Злочинці грабували на ширшу скалю. Один чоловік тягнув софу з магазину меблів, а жінка несла цілий мішох жіночої одежі. Негритянські провідники домагаються, щоб Федеральне Бюро Інвестиґацій перевело слідство, бо ці грабунки виглядають на організовану акцію, а не на відруховий виступ населення.

СТОРІНКИ МОЛОДІ У „СВОБОДІ" ТА ЗАКРІПЛЕННЯ СПІВПРАЦІ МОЛОДЕЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З УНСОЮЗОМ БУЛИ ПРЕДМЕТОМ ОКРЕМИХ НАРАД НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка. — Одинадцять років тому започатковано публікувати у „Свободі" — на четвертій сторінці англомовного „Українського Тижневика" окремі сторінки для молоді, загальна кількість яких зросла тепер до вісьмох: „Студентське Слово" Союзу Українських Студентських Товариств Америки (СУСТА), „Пластова Ватра" Організації Української Молоді Пласт, „Шлях Молоді" Спілки Української Молоді Америки, „Літопис ОДУМ" — Об'єднання Демократичної Української Молоді, „Український Спорт" — Союзу Українських Американських Спортових Товариств, „Сторінка Зарева" — Об'єднання Українських Академічних Товариств „Зарево", „Сторінка ТУСМ" — Т-ва Української Студіюючої Молоді ім. М. Міхновського та „Промінь" — Молодих Українських Націоналістів. Ці сторінки редаґують окремі редактори чи редакційні колеґії цих організацій, які сторінками користуються, і їх головним завданням було і залишається — інформувати найширші кола читачів „Свободи" й українського громадянства про діяльність цих організацій молоді та бути своєрідним помостом між молоддю і старшим громадянством. Річники цих сторінок є сьогодні одним, найбагатшим джерелом інформацій про активність наших молодечих організацій як і одним з найбільших промовистих свідоцтв їхнього розвитку, їхньої віталыности та їхньої багатобічної служби для своїх членів, для української громади й української справи. За ввесь час існування та публікацій цих сторінок призбиралося багато всіляких справ і проблем, що вимагали спільного обміркування та спільного устійнення. В тій цілі минулої суботи, 29-го серпня, відбулася на Союзівці окрема конференція репрезентантів поодиноких молодечих організацій, які мають свої сторінки в „Свободі", та редакторів цих сторінок з представниками редакції „Свободи" й репрезентантами УНСоюзу, що сам — як це стверджено під час нарад — є найбільшою організацією молоді, бо нараховує її 26,000 в своїх рядах.

В нарадах, які відбулися в бібліотечній залі гостинниці після спільного обіду, взяли участь: Леся Ганущак (СУСТА), Марта Савчак („Студентське Слово"), Юрій Ференцевич (Пласт), Ольга Кузьмович („Пластова Ватра"), інж. Богдан Кульчицький і д-р Микола Богатюк (ТУСМ), Христина Кульчицька („Сторінка ТУСМ"), Іван Кобаса (СУМА, „Шлях Молоді"), Євген Федоренко (ОДУМ, „Літопис ОДУМ), Катерина Потічна (МУНО, Канада), Марія Й. Деметро („Промінь"), Володимир Сохан (СУАСТ, „Український Спорт"), „Свободу" й „Український Тижневик" репрезентували на цій зустрічі - конференції редактори А. Драґан, Б. Кравців і Вол. Душник, а Український Народний Союз гол. предсідник Йосип Лисогір, заст. гол. предсідника Анна Герман, головний секретар д-р Ярослав Падох і гол. касир Роман Слободян та гол. радний Мирон Куропась, як також обласний організатор УНС Степан Гавриш. Наради відкрив коротким словом - привітом п. Й. Лисогір і дискусію в справі сторінок започаткували коротким з'ясуванням теперішнього їх стану та потреб і можливостей ред. А. Драґан і ред. Б. Кравців. Усі репрезантанти молодечих організацій та редактори сторінок висловлювали свої завваги і свої побажання. В результаті нарад м. і. усистематизовано появу цих сторінок, обмірковано їх розвиток та редакційне і технічне вдосконалення. Дебати про дальший розвиток і затіснення співпраці між молодечими організаціями й У. Н. Союзом започаткував, після короткого слова п. Романа Слободяна й пані Анни Герман, д-р Ярослав Падох, віддаючи увагу однаково, як теперішньому станові, так і можливостям на майбутнє. Після дебат, в яких з черги забирали слово поодинокі учасники нарад та п. Гавриш, наради закінчив підсумками їх перебігу та висліду п. Йосип Лисогір, висловлюючи впевненість, що започаткований цими нарадами тісніший контакт та безпосереднє порозуміння і зустрічі причиняться до нового розвитку не тільки установ і організацій, що на цих нарадах були репрезентовані, але й всієї нашої великої громади.

Хрущов проти „Тижня Поневолених Націй"

Прага. — Нікіта Хрущов, перебуваючи в Чехословаччині у зв'язку з святкуванням 20-річчя повстання на Словаччині проти нацистів, виголосив у Банскій Бистриці промову, в якій, між іншим, лаявся проти щорічного проголошування в Америці Тижня Поневолених Націй. Він твердив, що в Східній Европі нема ніяких поневолених народів, що ніхто нікому комуністичної влади силою не накидав та що тамошні народи „добровільно" взяли совєтську систему, і тому назвав „безглузднi" гасла визволення їх. Проводючи таку цинічну пропаганду, що заперечує історичним фактам, Хрущов водночас прославляв словаків, які 29 серпня 1944 року розпочали повстання проти нацистів. Він згадав, що разом із словаками боролися поляки, болгари, серби і французи, „забув" тільки про американців, дармащо чотири колишні американські старшини, активні учасники того повстання, були приявні особисто на тому святкуванні. Американське головне командування скинуло з парашутів на Словаччині 19 старшин з антитанковою зброєю та з машиновими пістолями і легкими скорострілами. 14 дістались в німецький полон, були тортуровані і розстріляні. 5 врятувались, із них чотири прибули тепер до ЧСР на оте святкування. Вони дістали від комуністичної влади ЧСР медалі.

Луку Кизю зняли із посту постійного представника УССР при ОН

Київ. — Згідно з повідомленням, надрукованим на 4-ій сторінці київської „Радянської України" з дня 25 серпня ц. р., „Рада Міністрів Української ССР звільнила тов. Кизю Л. Є. з поста постійного представника при ОН у зв'язку з його переходом на інцу роботу". Водночас із цим повідомлено, що ця ж рада міністрів призначила на цей пост якогось „товариша" С. Т. Шевченка. Лука Єгорович Кизя, колишній совєтський партизан, був найменований на пост постійного представника УССР при ОН, як „надзвичайний і повноважний посланник", ще в липні 1961 року. Перед ним цей пост займав П. П. Удовиченко. В політичних колах вважають, що Кизю усунено у зв'язку із провалом совєтської підривної акції серед української еміґрації у ЗДА.

Звеличники Люмумби з'єднались у боротьбі проти режиму Чомбе в Конґо

Леопольдвіль. — Колишній віце - прем'єр в першому уряді самостійного Конґа за прем'єра Патріса Люмумби, Антуан Ґізенґа, звільнений в минулому місяці з в'язниці у ході акції „національного замирення", проголосив заснування нової Партії об'єднаних люмумбістів, заповідаючи водночас безпощадну боротьбу проти режиму прем'єра Мойсе Чомбе. Ґізенґа, як колись Люмумба, є комунофілом і користується підтримкою збоку СССР та комунофільських афроканських „невтральних" країн. Тим часом в Конґо далі ситуація хаотична. Первісні вістки, наче б державне військо відібрало в партизанів місто Альбертвіль — виявилось неправдивими. Хоча конґолійський уряд заперечує, наче б він наймав чужих білих вояків, а конґолійська преса замовчує всі вістки про наємне військо, проте до Леопольдвілю прибувають щораз нові гурти білих добровольців, що найнялись до конґолійського війська, становлючи окремі військові з'єднання. Два білі пільоти, бельґієць і жид з Ізраїлю, згинули під час вишкільного лету.

Доповіді проф. Л. Добрянського і проф. Р. Смаль-Стоцького та концерт мистецької самодіяльности працівників оселі були атракцією минулого кінця тижня на Союзівці

Союзівка, Кергонксон, Н. Й. — В рямцях Курсів Українознавства, що відбуваються на цій оселі, як і кожного року, заходами УНСоюзу, відбулися тут наприкінці минулого тижня доповіді видатних американсько - українських науковців і громадських діячів, призначені для студентів курсів і для широкої громади гостей і відвідувачів Союзівки. В п'ятницю увечері виступав тут із доповіддю про завдання й ролю українців у вільному світі голова УККА і професор Джорджтавнського університету Лев Добрянський і в суботу доповідь про Шевченка і завдання української молоді в Америці виголосив президент НТШ і професор Маркетського університету Роман Смаль - Стоцький. Він промовляв також на вечорі - концерті, що відбувався тут в суботу 29 серпня, виголошуючи в першій частині цього концерту, присвяченій 150-річчю з дня народження Шевченка, промову на тему „Шевченко — наш сучасник". На дальшу програму цього концерту, що його відкрив та ним проводив проф. І. Задорожний, що його виконали в Союзівки, склалися виступи жіночого хору Союзівки під диригентурою проф. І. Задорожного, деклямації поезій Шевченка українською й англійською мовами Орисі Пащак і Люсі Матвієнко, сопранове сольо Лесі Васьків, виступ квартету Союзівки в складі — Леся Васьків, Аня Шевченко, Ляриса Ганущак і Мирося Нагорняк, і танки у виконанні Ор. Пащак, Дзвінки Стефанишин і Богдана Копистянського. Хорові і солістам акомпаніювала на фортепіяні Оксана Городецька.

В п'ятницю 28 серпня, в свято Успення Пречистої Діви Марії в українській католицькій каплиці відправив Службу Божу Впр. о. Л. Гузар. Після Служби Божої, до якої співав хор під кер. проф. І. Задорожного, відбулося свячення цвітів. Служби Божі були відправлені також у неділю 30 серпня в каплицях обох віровизнань. Службу Божу в українській католицькій каплиці і після неї панахиду за упокій душі сл. п. Мирослави Драґан, правив Впр. о. Л. Гузар. Службу Божу для православних відправив Впр. о. Богдан Железівський.

ПРОТОКОЛ РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

З сьогоднішнім числом „Свободи" починаємо друк Протоколу Річних Нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу, що відбулися в другій половині травня ц. р. на Союзівці. Протокол таких нарад — крім протоколів з конвенції УНСоюзу, які відбуваються що кожних чотири роки — є, звичайно, важливим і вірним дзеркалом не тільки стану, але й дальшого розвитку цієї найстаршої і найбільшої сьогодні української організації у вільному світі. З цих та багатьох інших міркувань цей протокол заслуговує на повну увагу не тільки провідних, але й всіх членів УНСоюзу, як і найширшого загалу громадянства. Друк цього Протоколу на чотирьох додаткових сторінках „Свободи" потриває приблизно один тиждень.

ПЕЙПІНҐ ВІДКИДАЄ ЗАПРОШЕННЯ МОСКВИ НА З'ЇЗД КОМУНІСТІВ

Гонґ Конґ. — Комуно - китайська преса і радіо оприлюднили в минулу неділю 30 серпня ц. р. обширну відповідь китайської комуністичної партії, у відповідь за запрошення совєтської компартії прибути на „підготовчу" конференцію 25-ох компартій світу до Москви на 15 грудня ц. р. Китайські комуністи лаються при цій нагоді однаково на большевиків, як і на „американських імперіялістів". Вони заявляють, що ніколи не „дадуть себе вхопити ані на гарні слова, ані на погрози" большевиків та що здають собі справу, що коли б прибули на „схизматичний" з'їзд до Москви, то тим самим визнали б Совєтський Союз, як „патріяршу батьківську партію". Китайські комуністи закидають большевикам просто „брехню", якою є большевицьке твердження, ніби вони — большевики — скликають до Москви з'їзд не для розколу комуністичного руху, а його з'єднання. Водночас китайські комуністи закидають Совєтам, що вони просто сприяють американській „військовій інтервенції" в Південному В'єтнамі. „Коли ви проводите цю антикомуністичну, антинародну і антиреволюційну лінію, то як марксисти-леніністи можуть осягнути з вами згоду щодо спільної дії?" — запитують китайські комуністи своїх московських однопартійців. Вони закидають большевикам, що ці останні навіть не потрудилися докладно прочитати і відповісти на комуно - китайського листа з 28 липня ц. р., де пропоновано скликати конференцію всіх комуністичних партій у світі, але щойно після докладної підготови, яка вимагала б кілька років. Замість того большевики скликують на 15 грудня до Москви конференцію комуністичних „схизматиків" і китайські комуністи ворожать, що це буде „чорний день" для комунізму, бо він затвердить формально розкол в комуністичному світовому русі.

У Південному В'єтнамі урядує цивільний „діючий прем'єр"

Сайґон. — Цивільний політик д-р Нґуєн Хуан Онг, колишній віце - прем'єр для економічних справ, склав публічну заяву, що він є тимчасовим діючим прем'єром на час, поки генерал Нґуєн Хан повернеться до влади. Названий генерал, голова створеного два дні перед тим військового тріюмвірату, буцім-то дістав „фізичне й нервове заламання" та виїхав до недалекого літнища на лікування і відпочинок. Які функції залишились за двома іншими генералами, членами військового тріюмвірату, не було ясно подано на пресовій конференції, що її скликав Нґуєн Хуан Онг, колишній вихованець американських високих шкіл. В Сайґоні настав спокій після того, як ужито війська, зокрема парашутистів, до здавлення дальших вуличних заворушень. Їхньою жертвою впали 13 осіб. Між 113 арештованими є кільканадцять осіб, що не мали обов'язуючих все населення виказок, ото ж вірогідно є комуністичними агентами, а також кілька осіб, відомих поліції терористів. Останні криваві заворушення в Сайґоні й інших південнов'єтнамських містах виникли внаслідку проголошення 16-го серпня ц. р. нової конституції і вибору генерала Нґуєна Хана на президента країни із насправді диктаторськими уповноваженнями. Американський амбасадор ген. Максвелл Тейлор відкликав заповіджену на кінець минулого тижня подорож до ЗДА. В минулу неділю відбувся парадний, з участю 50.000 католиків похорон шістьох католиків, жертв вуличних заворушень. Порядку ніде не заколочено.

У Токіо відбуваються японсько-американські військові наради

Токіо. — Головний командант американських збройних сил в тихо-океанськосму обширі, адмірал Ґрент Шарп, прибув до Токіо на чотириденні наради Американсько-японського Дорадчого Комітету Безпеки. Хоч ця перманентна установа вже й раніше перевела кілька нарад щодо політично - військової ситуації на Далекому Сході і в Півдні Азії, проте до теперішніх нарад прив'язують особливе значення з уваги на загострену ситуацію в Південному В'єтнамі і в Ляосі та на проголошення Японією солідарности з американським виступом проти Північного В'єтнаму в затоці Тонкіну. Японський нарід настроєний миролюбно, але водночас послабло вже первісне настороження всіх лівих і пацифістичних елементів проти відбудування японської збройної сили та проти активної участи Японії в міжнародних подіях. Японія втримує кількасот тисяч так званих „оборонних військ", бо її конституція, продиктована їй після останньої війни, забороняє їй мати власні збройні сили. Зворот японської громадської думки „направо" позначився так само у відсутности гострої реакції на згоду збоку уряду, щоб до японських портів прибули з відвідинами американські атомово -- підводні човни.

У СВІТІ

● **У Швайцарії** судили керівника кінематографічної експедиції, яка накручувала лещетарський фільм на узбіччях гори, по якій зсунулась велика лявіна і засипала на смерть американського лещетарського чемпіона Воллеса Вернера та німецьку молоду лещетарку Барбі Геннеберґер. Керівникові експедиції закинено, що він злековажив пересторогу перед небезпекою лявіни.

● **Західньо-німецький тижневик „Квік"** приніс сенсаційну вістку, що одна з коаліційних партій в уряді Західньої Німеччини, Вільна Демократична партія виготовила програму, яка поручає визнати поділ Німеччини, зректися амбіцій мати свою атомову зброю та зліквідувати центри антикомуністичної пропаганди в заміну за скасування внутрішньо - берлінського муру та резиґнацію східньо - німецького диктатора Вальтера Ульбрихта.

● **У Мадриді,** колишній американський амбасадор у Південному В'єтнамі, Генрі Кебот Ладж, у розмові з еспанськими журналістами легковажно висловився про останні заворушення у Південному В'єтнамі, назвавши їх „політичною еволюцією", що проходить в тій країні і прикрі прояви тієї еволюції — казав він — не повинні застрашувати вільний світ, який хоче рятувати Південний В'єтнам проти комуністів.

● **У Франкфурті** в Західній Німеччині, на судовій розправі розправі проти 200 сторожів і членів адміністрації кацету в Освєнцімі, польський свідок Тадеуш Шевчик, колишній в'язень того кацету, оповів про одного німецького старшину, який не міг стерпіти виду страхіть у тому кацеті, нервово заламався і кинув геть свою пістолю і шелом викрикуючи, що не хоче брати участи в таких злочинах. Той старшина зник і його, мабуть, розстріляли.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provide for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

Без змін

Навіть найприхильніші до Демократичної партії американські часописи погоджуються, що її минулотижнева конвенція в Атлантик Ситі була — нудна. Деякі коментатори саркастично зазначають, що властиво демократичні лідери повинні бути вдячні сенаторові Голдвотерові і „бунтарській" делеґації із Міссіссіпі, бо атаки проти „екстремізму" Голдвотера і спір за мандати від стейту Міссіссіпі були єдиними моментами, що трохи оживляли конвенцію. До суто розваґових точок тієї конвенції зараховується і появу вісьмох здивачілих молодців в уніформах гітлерівського зразка із свастиками на раменах, які хотіли демонструвати проти Линдона Б. Джансона на конвенційній залі. Але ними швидко заопікувалася поліція. Нецікава з політичного погляду атмосфера демократичної конвенції стояла в різкій суперечності до імпонуючих цифр учасників: 5 260 делеґатів і їх заступників, дальших 20 000 осіб на велетенській залі і ґалеріях — в те число треба включити тисячі журналістів, фотографів та персонал телевізійних стацій, і, врешті, кругло чверть мільйона гостей, що прибули до Атлантик Ситі у зв'язку з конвенцією.

Політична одностайність проявилася в тому, що, властиво, не було ні одної ділової справи, за яку відбулася б виміна розбіжних думок. Не було нових проблем і ніяких нових осіб. Не було також тієї персональної боротьби, що точилася за кулісами демократичної конвенції в 1960-му році — між Дж. Ф. Кеннеді і Л. Б. Джансон, — не було й того захоплення, яке характеризувало згадану попередню конвенцію, де центральною фіґурою була фасцинуюча, інтриґуюча постать молодого сенатора Джана Ф. Кеннеді. На минулотижневій конвенції прийнято плятформу, взоровану на попередній. Ні в одній ділянці державного життя конвенція не піддала під дискусію і критику політику однопартійного Уряду. Правда, кожний американський президент, без уваги на його партійну приналежність, є президентом країни і цілого народу, а не одної політичної партії. Тому в таких ділянках, як закордонна і оборонна політика, Президент намагається діставати апробату від обох партій, заступлених у Конґресі. Все ж, характер кожночасного уряду і його політики віддзеркалює традиційну філософію переможної партії.

Минулотижнева демократична конвенція насправді ствердила, що нічого шукати нових гасел, нових проблем і нових програм, ані теж нових осіб, коли всі опитування газет і приватних аґенцій виявляють незахитану партійну силу в громадянстві. Кампанія, ведена на базі попередньої плятформи, дала Демократичній партії вигру, хоч і найменшою в історії Америки більшістю голосів, проте вигру. Джана Ф. Кеннеді не стало, але під фірмою його законодатної програми Линдон Б. Джансон веде власну кампанію. Партія вірить, що гасла миру і добробуту, збройної готовости, але розважливої та обережної політики, — що ці гасла здобудуть знову більшість у виборах і що найлегше буде перемогти цьогорічного республіканського противника, дискредитуючи його в очах виборців, як екстреміста і необачного ризиканта.

Коли нема змагання довкола нових гасел і проблем, коли нема елементу боротьби, то громадсько-політичному життю завжди загрожує застій. Відсіль і „нудьга" на демократичній конвенції. Але в політиці рішає її вислід. Якщо слушним виявиться 3-го листопада 1964 року, ща американський нарід затвердив програму партії і політику Уряду з років 1961 - 1964, то й правильно було, що демократична конвенція в Атлантик Ситі не шукала ніяких сенсацій.

Хрущовські „словаки"

В совєтській і сателітній історіографії та публіцистиці багато уваги присвячувано досі ролі й успіхам народних, мовляв, повстанських рухів, що почали виникати наприкінці другої світової війни на територіях, окупованих німецькими військами — в західніх областях України, на Словаччині, на Угорщині. В усіх публікаціях на цю тему підкреслювано завжди „народність" оцих рухів, обставину, що творилися вони стихійно з місцевого населення, і тільки інколи одержували допомогу зброєю та вирядом від Совєтського Союзу.

У безпосередні військові дії проти німецьких окупантів ці нібито народні повстанські з'єднання не встрявали. Якщо йде про операції цих з'єднань на українських землях, зокрема в Польщі і в ЧСР, то вони обмежувалися звичайно ворожим запіллям, на якому „наполегливо" тероризували українське населення й особливо ж успішно проводили масакри тих українців, що тікали на Захід від совєтських народовбивців. Жорстоко і садистично палили вони українські села, вирізували чи вистрілювали всіх осіб чоловічої статі, починаючи від немовлят, з-поміж зловлених ними українських втікачів. Диявольські сцени тих масакр відбувались на очах родин мордованих родин і записані вони глибоко в пам'яті численних десятків удів і сиріт, яким пощастило вийти живими з цих погромів і які живуть тепер в різних країнах Заходу. Багато очевидців цих звірств дивувалося не раз, звідки бралася жорстокість та нелюдяність у поляків, словаків чи угорців — учасників антинацистського, резистанського руху.

Таємницю цього, правду про те, хто були ці „повстанці" й „партизани", починають розкривати щойно тепер самі ж таки Совєти, вихваляючись своєю провідною участю в цих нібито „народних повстаннях". Так, наприклад, у зв'язку із відзначуванням в Празі і в Москві 20-ої річниці „словацького народного повстання", що відбувалося в днях 26 і 27 серпня, в совєтській пресі підкреслювано, що „по указанию товарища Хрущова" український штаб партизанського руху, значить створена Москвою спеціяльна партизанська формація, „подав велику допомогу в організації і підготові словацького повстання". В надрукованій з цього приводу у московській „Правді" з 26-го серпня ц. р. статті п. н. „Товарищи по оружию" стверджено чорним по білому, що „в словацькому повстанні брало участь понад три тисячі совєтських громадян", і що „в самому тільки Києві можна зустріти десятки колишніх „словаків" — між ними партизанських командирів, політробітників, розвідників і підривників. Згідно із повідомленнями, проголошеними в чеськословацькій пресі, кількість совєтських партизанів на Словаччині обраховують на двадцять тисяч, значить на багато більше, як було справжніх словаків.

Хто були ці „словаки", насилані з Совєтського Союзу на допомогу „словацькому повстанню", добре відомо з численних совєтських таки матеріялів і спогадів з часу другої світової війни. Це були люди, вишколені в спеціяльних формаціях НКВД, аґенти контррозвідно - терористичного „Смершу", звільнені з совєтських тюрем душогуби та злочинці. Це вони з премидетацією і насолодою виконували свої масакри і погроми над українським населенням і втікачами. І це за їхні подвиги в цьому напрямку повідзначувано їх орденами та званнями „героїв Совєтського Союзу". Варто також у зв'язку з цим усвідомити всім українцям, що великі „заслуги" в поповнюванні словацького повстанського руху такого роду „словаками" мав сам таки Нікіта Хрущов і що звірства та погроми організованого за його наказом „руху" висвітлюють ще одну сторінку кривавої біографії цього ката України.

Улас Самчук

ДЯДЯ МИТЯЙ І ДЯДЯ МИНЯЙ

Уся таємниця їх ефекту в їх глупоті. Во еп paranthese, глупота, як і найбільший геній, корисна для долі людства.

Ф. Достоєвський, „Біси".

До Канади прибула ще одна совєтська сільськогосподарська місія на чолі з міністром цього ресорту Іваном Воловченком, щоб ще раз побачити, як господарюють капіталісти. Який це раз за чергою? Таж сам Нікіта Сергійович відбув їх цілу серію. І який сенс дивитися і не вірити своїм очам? Либонь, минули десятки років, принесено гекатомби жертв, багато їздилося і багато бачилося, а совєтське господарство ані кроку вперед. Мов би зачароване.

Головокружна містерія! І справді, у чому секрет, що природньо найбагатша земля відмовляється родити хліб? Навіть чверть століття дракотівського панування Сталіна не дали результатів, а з Хрущовим і поготів, не зважаючи на його екзальтовану метушню і спазматичні обіцянки.

Не легко погодитися з думкою, що відповідь на це лежить виключно в площині господарства, як певної ділянки людської культури, а не деінде, в площині ірраціональних прикмет людської природи. Кажуть, що для того, щоб Україна перестала родити хліб, потрібно було 26 томів ленінської мудрости і революція, яка забрала 26 000 000 людських жертв. У споминах Черчілла наведено слова Сталіна, що голод тридцятих років з його мільйонами жертв був потрібний, щоб зорати Україну трактором. Явище справді гідне богів!

Людина формувалася і виробляла свої прикмети протягом мільйонів років, людина перейшла еволюцію від молюска до дослідника атомів, і враз знаходяться чудодії, яким хочеться заперечити основні закони її зростання — її найвищий дар суверенної інтегральности і свободи волі. Для цього винайдено догму наївної філософії, названо її матеріялістичним соціялізмом і силою масового терору накинуто її недорозвиненим соціяльно та господарсько народам Росії, які стають жертвою найдивовижнішого в історії людства експерименту.

Але чому тут і з яких мотивів? Толстой, наприклад, рішуче заперечив би, що це сталося тільки тому, що був Ленін, Троцький і Сталін. Він сказав би, що, крім волі цих індивідуальностей, в даному випадку діяла також воля історичної закономірности, зумовленої природніми прикметами даної людської збірноти. Наприклад, протягом усієї історії імперія царів належала до найвідсталіших країн Европи. Її провідна дворянська верства дуже швидко деґенерувалася, нечисленна інтеліґенція була скорупцена нігілізмом, її селянська маса на 80-90% була неграмотна і під господарським оглядом пасивна. Рятував ситуацію лише невеликий відсоток природньо здібних і активних великих землевласників, головним чином 2-3% господарсько - динамічних, з великою перспективою в майбутнє, селян. Стояла гостра вимога направи ситуації, конечність реформ, підтримання активних і загальної масової освіти. Мав би повторитися процес економічного і культурного зростання, який століття перед тим відбувся на терені Західньої Европи.

Але Росія фатально залишається вірною собі, вона вибирає свій власний шлях. Не реформи, зростання і освіта, а революція, не рація, а ірраціо, не діло, а ідеологія. Догма та фраза заміняють ідеї, активних не підтримано, а ліквідовано. Залишається величезний масив пасивної і засадничо темної юрби, яка із страшними корчами й надривами будує не господарство, а міраж майбутнього, вичаруваний у кабінетах примхливих, здеґенерованих інтеліґентів. Країна залишається не тільки недорозвиненою, але й голодною... на хліб, на одяг, на мешкання, до звичайного ґудзика включно. І це триває ось скоро півстоліття. Хрущов метушиться і знає чого, але не знає, де вихід. Він заблудився між трьома соснами, як сказав би Хвильовий, божевілля „Великого Учителя" і ситуація його безнадійно трагічна.

Чи сталося все це несподівано і випадково? Ані не сподівано, ані випадково. Більше ніж століття тому один вникливий спостерігач цього світу, Микола Гоголь, дав феноменальну характеристику тієї дійсности у своїй до садизму безжалісній сатирі „Мертві душі". Величезна панорама мрячного простору, довжелезна черга безглуздих ексцентриків, гістерична „тройка", яка кудись мчиться, моторошний скуповувач мертвих душ і два русских мужички — дядя Митяй і дядя Миняй, які намагаються розвести дві заплутані підводи засобами всідання й злізання з коней, до повного їх перемучення, без якого-будь рішення ситуації.

Картина, здавалося б, безглузда, але ось вам уже сталінський лавреат, Кожевніков, у своєму романі „Живая вода" виводить подібну ситуацію, як то в одній провінції Казахстану протягом двадцяти років виконували пляни посіву, висіваючи щороку по 10 000 пудів зерна, ні разу не збираючи врожаю, бо вітри і посухи вбивали посів, але ввесь час, щороку складали точні звіти Москві про виконання пляну на сто відсотків і на цьому всі задовольнялися. І щойно на двадцять першому році знайшовся мудрець, розуміється з партії, який прийшов до висновку, що ту землю треба наперед обводнити, а тоді вже сіяти.

Чи не мудрість Митяя і Миняя? І чи так господарюють в одній провінції? І як довго прийдеться їм оглядати господарство ЗДА, Канади, Данії, щоб прийти до висновку, що господарством мають займатися не Манілови й Собакевичі з партії, а землевласники-господарі, коли двісті мільйонів населення СССР хоче бути ситим. Пів століття партія не могла збагнути, що землю, щоб вона родила, треба гноїти, і щойно Хрущову пощастило, дуже нагло й драстично, відкрити цю Америку.

А тому чи не має рації Достоєвський, який назвав цю правду прямими словами, вже сто років перед нами, знаючи ситуацію людей цього ґатунку: „Так, панове, будь це глупота зумислена, підроблена, з розрахунку — о, це було б дуже геніяльно. Але треба віддати їм повну справедливість: вони нічого не підробляли. Це найголіша, найпростодушніша, найкоротша глупота".

ПЕРУАНЦІ Й УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО

Куритиба. — Цьогорічний фестиваль фолкльорного мистецтва естада Парани, знову приніс поважні успіхи для українців.

Українська мистецька група міста Куритиби приготувала більш-менш тематичний виступ. Усі співи та танки були пов'язані з „Святом Жнив", із „Святом Урожаю". На величезній сцені міського театру „Гваїра", глядачі побачили в декораціях українську селянську хату, колодязь із журавлем, поле з пов'язаними снопами. На цьому тлі виконувалися всі точки програми.

Ще задовго до початку українського виступу маси людей залягли довкола театр, вистоюючи в довжелезних чергах за квитками. Театр, що вміщає 7 000 глядачів, був переповнений. Оплески та похвальні вигуки присутніх супроводили всю українську програму. Наступних днів куритибська преса широко й дуже прихильно звітувала про черговий успіх наших аматорів мистецтва. А тепер розповімо про окрему справу, яка мала місце у зв'язку з цьорічним фестивалем.

У Паранському університеті навчається коштом перуанського уряду чимала група студентів з Перу. Вони також взяли участь у цьогорічному фестивалі, продемонтрувавши перед глядачами народне мистецтво своєї країни — переважно протяжні, сумовиті мелодії з індіянським забарвленням. Перуанські студенти так захопилися українським народним мистецтвом, що вдалися з окремим проханням до керівництва української фолкльорної групи, щоб їм дали можливість ближче ознайомитися з українськими піснями й танками. Це й було зроблено протягом кількох вечорів у театральній залі будинку Хліборобсько - Освітнього Інституту.

Перуанці вивчали українські танки та пісні. Усім почутим і побаченим вони просто зачаровані. Сподіваються, повернувшись на свою батьківщину, показати там зразки української мистецької творчости. З пісень їм найбільше сподобалися ліричні — „Садок вишневий", „Сонце низенько", а з танків динамічні, бурхливі — „Гопак", і „Горлиця". Перуанські студенти подали цікаву ідею: окремі українські пісні перекласти на еспанську мову, яка, на їх думку, своєю фонетикою та ритмікою більше зближена до української, ніж англійська чи німецька. При чому вони зазначали, що, наприклад, арії з „Кармен" співають усіма мовами, то чому так само різними мовами не можна співати й чудових українських пісень? Перуанські студенти також переконані, що коли б населення Перу мало змогу почути українські співи та побачити українські танки, воно б привітало народне мистецтво соняшної України з не меншим ентузіязмом, ніж це ми бачимо щороку в Бразилії.

Мих. Килинний

Президент Джансон започаткував виборчу кампанію в своєму повіті в Тексасі

Стовнволл, Тексас. — 29-го серпня президент Джансон і кандидат на віце - президента сен. Гюберт Гомфрі почали виборчу кампанію в повіті Джіллеспай, в якому живе президент Джансон. Виборці цього повіту звичайно голосують в 90 відсотках на республіканського кандидата. Є їх там понад 4,000. Президент Джансон відзначав 56-річчя своїх народин. З цього приводу влаштовано прийняття під голим небом для більше як 3,000 осіб. Спечено на рожнях дві тонни воловини з 13-ох годованих волів, для 3,000 осіб, які закупили квитки на це прийняття. Промов було мало, бо промовляли тільки Президент, сенатор Гомфрі і колишній повітовий суддя Томас Ферґусон. На цій імпрезі виставляли і сатиру на республіканського кандидата — Голдвотера під заголовком: „Баляда про Беррі Голдвотера", в якій говорилося про те, що республіканські кандидати „здобудуть цілу Америку", як це зробив був в 1948-му році республіканський кандидат Томас Дюї. Секретар Білого Дому Джордж Ріді заявив, що не буде відповіді на атаку республіканського кандидата на віце - президента конґресмена Вілліяма Міллера, який хвалився тим, що сен. Голдвотер був 4 роки при летунстві під час війни, а президент Джансон тільки 6 місяців при фльоті на Пацифіку. В цьому повіті республіканський кандидат мав в 1952 році понад 90 відсотків голосів, а в 1960 році, коли Джансон був вже кандидатом на віце - президента — республіканці мали таки 76 відсотків голосів.

Ситуація на Кіпрі загострилась — Макаріос їздив до Нассера за допомогою

Нікозія. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант звернув увагу у своєму письмовому звіті до Ради Безпеки ОН, що ситуація на Кіпрі вступила знову в „нову стадію небезпечної кризи". Цим разом конфлікт між Туреччиною і кіпрсько - грецьким урядом загострився внаслідку спротиву кіпрсько - грецького уряду, щоб Туреччина виміняла одну третину свого війська на Кіпрі, що його там має за обов'язуючими договорами; ці договори дають право Греції і Туреччині щораз відкликати частину свого війська на Кіпрі і заступати його тією самою скількістю інших вояків. Турки мають на Кіпрі 650 вояків. Під натиском збоку Британії, Америки і Об'єднаних Націй турки погодилися „тимчасово" і „на короткий час" відкласти виміну вояків, що мала відбутися в минулий понеділок. У столиці Туреччини Анкарі відбувались впродовж трьох днів демонстрації проти ЗДА у зв'язку з листом президента Джансона, в якому Президент погрожував, що коли б Туреччина перевела висадку на Кіпрі, то ЗДА припинять їй всяку дальшу допомогу. У зв'язку з затяжною кризою на Кіпрі, кіпрсько-грецький президент Макаріос приїхав, разом з своїм міністром закордонних справ Спіросом Кіпріяну, до Александрії, де він довго нараджувався з президентом Об'єднаної Арабської Республіки Нассером. Макаріос хоче підтримки від Нассера зброєю, як також дипломатичної підтримки збоку всіх азійсько - африканських країн проти британсько-американського „імперіялізму".

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ:

Дещо про кінофільм і прапор

Прочитав я в „Свободі" про те, що в американському павільйоні на Світовій Виставці в демонстрованому там кінофільмі про різні національні групи в ЗДА і їх вклад у розвиток своєї нової батьківщини пропущено українську групу. На наші протести, виходило б, хочуть нам зреванщуватися, влаштовуючи другий „Український День" 12-го вересня.

Думаю, що до цього треба було б додати ще й справу „українського" прапора в большевицьких барвах, що висить на стовпі ч. 21 (Court of the Nations) на тій же Виставці. Дуже шкода, що ми мусіли відзначати наш „Український День" під двома прапорами — своїм і большевицьким. Невже аж так далеко зайшла коекзистенція, що ми готові миритися з накиненим Москвою червоно - синім прапором?

Поневолена Україна не бере участи в Світовій Виставці, але відвідують її тисячі вільних українців, і це дає досить підстав, щоб вимагати правдивого прапора України, а не московської ганчірки, яка може бути на терені інтернаціональної ОН, а не на Світовій Виставці, до того в останній день Тижня Поневолених Націй, проголошеного Конґресом ЗДА. Українці повинні масово вимагати від адміністрації Виставки, щоб вона підкорялася законам Конґресу. Треба писати листи до директора Виставки п. Роберта Мозеса, долучуючи при тому брошуру "Flags of the Captive Nations", в якій подано національні прапори всіх поневолених націй, а також згаданий закон Конґресу про Тиждень Поневолених Націй. Ця брошура коштує лише 25 центів і її можна набути, пишучи на адресу: R. Ramsey, P.O. Box 3772, Chaffe Station, Denver 21, Colorado.

Після того, як деякі українці вимагали на наш День зняти із стовпа ч. 21 фальшивий український прапор, адміністрація Виставки коло цього прапора виставила кількох поліцаїв.

Дм. Мотрук

У справі виставки військових медаль

В ч. 158 „Свободи" з 12-го серпня ц. р. у повідомленні „Українські військові медалі і відзнаки на міжнародній виставці в Ню Йорку" кінцеве речення: „Приміщенням цих українських ґаблоток зайнявся Музей Братства 1 УД УНА у Шикаґо, що ним опікується Орест Городиський" — не відповідає правді.

Українські військові медалі й відзначення виставив член американського т-ва збирачів медаль д-р мед. Юрій Сас-Подлуський з Шикаґа, який додав до своїх експонатів дуже влучні пояснення англійською мовою, що давали практично пересічному відвідувачеві перегляд українських змагань за незалежність.

За виставлену збірку українських військових відзначень — д-р Ю. Сас - Подлуський одержав відзначення „The best of the show".

Д-р Ю. Сас - Подлуський є першим і покищо єдиним українцем, який інформує американську публіку показами українських військових відзначень про наші визвольні змагання.

мґр Орест Городиський

Шикаґо, Іллиной

Марія Туркало

ВЕЛИКИЙ КНЯЗЬ ЯРОСЛАВ МУДРИЙ

(До 910-их роковин з дня його смерти)

(3)

Майже всі літописці, як руські, так і закордонні, згадують Ярослава з великою пошаною, як опікуна церкви, христолюбивого князя, прихильника освіти, величають його за його перемоги на полях бою, хвалять його християнські чесноти, справедливість та інші заслуги.

Помер Ярослав на 76-му році життя. Смерть не застала його несподівано, і він мав час дати розпорядження своїм синам і наслідникам, що робити по його смерті. Хоч найбільше любив Ярослав свого молодшого сина Всеволода, але він не захотів передати йому київський престол, зважаючи на те, що згідно з його власним законом цей престол належиться старшому з живих синів — Ізяславові. Другий син Ярослава, Святослав, що сидів на Волині, дістав Чернігів з більшою частиною Сіверщини і Тьмутороканську волость. Всеволод дістав південну частину Сіверщини із столицею в Переяславі, Ігор — Волинь, а Вячеслав — Смоленськ. Син колишнього новгородського князя Володимира, Ростислав та його сини дістали Червенські городи, тобто Галичину. (П. Грушевський, Історія України -Руси).

Після смерти Ярослава Україну - Русь поділено на кілька частин, і вона ніколи вже не підіймалась до того рівня могутности та величі, на якому була за князювання великого й мудрого князя Ярослава.

Поховали вел. кн. Ярослава, прозваного Мудрим, у Києві в новій Софійській катедрі — найславнішій пам'ятці, яку він лишив по собі, в мармуровому саркофазі, багато оздобленому різьбою та орнаментами. Саркофаг цей знайдено в фундаментах собору при його перебудові.

Крім Ярослава, в Софійському соборі поховано і його сина Всеволода, внуків Володимира Мономаха та Ростислава Всеволодовича і правнука Вячеслава Володимировича, а також митрополитів Сильвестра Косова, Рафаїла Заборовського, Арсенія Могилянського, Гедеона Четвертинського та інших.

1240-го року на Київ напали полчища Батия і заподіяли багато лиха місту, зокрема соборові св. Софії. Шукаючи цінностей, вони відкривали гробниці князів і забирали звідти все, що їм сподобалось. Ось що пише проф. Олекса Повстенко у своїй монументальній праці „Катедра св. Софії":

„... Довгий час саркофаг Ярослава являв собою загадку. Деякі дослідники навіть мали сумнів, чи справді в цьому саркофазі похований вел. кн. Ярослав Мудрий, хоч літописні дані під 1054 роком виразно свідчать про це: „Представися великий князь Ярослав и положиша його в раці мраморне в церкві святей Софія"...

„Під час останніх (перед другою світовою війною) наукових дослідів у катедрі св. Софії саркофаг Ярослава був двічі відкритий (у 1936 і 1939 рр.) комісією науковців, що складалася з археологів, антропологів, істориків тощо. За даними цього дослідження при відкритті саркофага виявилось, що в ньому знаходяться два кістяки дорослих людей — мужчин віком 60-70 років і жінки віком коло 50-55 років та декілька дрібних кісток зі скелета дитини віком приблизно трьох років. Усі кості були розкидані й перемішані. Ніяких інших речей, крім згаданих решток кістяків, не знайдено. Не було також решток одежі, крім невеликого шматка вицвілої, можливо шовкової, тканини.

„У зв'язку із припущенням, що кістяки можуть належати вел. кн. Ярославові та його дружині кн. Індиґерді, їх відправлено до Інституту Антропології та Етнографії Академії Наук СССР в Ленінграді. Внаслідок досліджень виявилось, що кістяк мужчини належить людині, старшій за 60 років. Це відповідає вікові, в якому помер кн. Ярослав. Крім того, була виявлена ще одна дуже цікава пізнавальна ознака — це кульгавість того, кому належить кістяк. З літописних джерел відомо, що Ярослав під час війни з Святополком Окаянним мав сорок років і вже кульгав. Поза виявленням піввивиху в кульшовому суглобі, що спричинився до кульгавости, виявлено також і деформацію правого колінного суглоба, яка сталася внаслідок перелому кістки. Дослідженням установлено, що перелом стався уже в зрілому віці".

Описуючи внутрішній вигляд катедри св. Софії, проф. О. Повстенко каже:

„... Всі стіни всередині катедри вкриті окремими фресковими композиціями. Проте, далеко не всі вони збереглися до наших часів ... В західній частині центральної нави знаходяться композиції фресок з зображенням родини князя Ярослава. На найбільш збереженій фресці південної стіни центральної нави зображено, як досі гадають, княгиню Орину і князівен — Ганну, Анастасію і Єлисавету та котрогось з синів князя Ярослава. На протилежному боці була зображена чоловіча половина сім'ї кн. Ярослава, але від неї залишились тільки дві постаті юнаків, очевидно, молодших синів кн. Ярослава. Решта фресок, очевидно, обвалилась. Фреска на західній стіні являла собою центральну композицію з зображенням членів княжої родини, зокрема самого князя Ярослава, що підносить княгині Володимирові моделю якоїсь церкви, та княгині Орини. Ця неоцінена фреска загинула безслідно разом з обваленою стіною. Про неї ми маємо уявлення тільки з малюнку 1651 року, зробленого Абрагамом Вестерфільдом, данським художником, який 1651 року був у Києві і зробив багато зарисовок тогочасного Києва, зокрема катедри св. Софії.

(Кінець)

ВИЯСНЕННЯ ПОМИЛКИ

У частині накладу попереднього числа „Свободи" помилково пропущено в надрукованій на цьому місці статті Марії Туркало „Великий князь Ярослав Мудрий" частину подвійного друкарського складу, повторюючи кілька відступів. Це повторення не сталося коштом будь-якого пропущення, отже читачі нічого не могли втратити.

ПРОТОКОЛ

З РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗУ, ЯКІ ВІДБУЛИСЯ В ДНЯХ 18-го ДО 22-го ТРАВНЯ 1964 РОКУ, НА „СОЮЗІВЦІ", КЕРГОНКСОН, Н. Й.

(1)

ПЕРШИЙ ДЕНЬ НАРАД

Понеділок 18 травня 1964 р.

Згідно з вимогою 32-го параграфу статуту, в днях від 18-го до 22-го травня 1964 року відбулося в приміщеннях „Союзівки" чергове звичайне Річне Засідання Головного Уряду Українського Народного Союзу.

В нарадах взяли участь всі члени Головного Уряду, тобто Головного Екзекутивного Комітету ,Головної Контрольної Комісії, та Головної Раки і Головний Редактор органу „Свобода", а саме:

Головний Екзекутивний Комітет: головний предсідник Йосип Лисогір, заступник головного предсідника Степан Куропась, заступниця головного предсідника Анна Герман, головний секретар Ярослав Падох, головний касир Роман Слободян.

Головна Контрольна Комісія: предсідник д-р Володимир Ґалан, заступник предсідника інж. Володимир Коссар, секретар Петро Пуцило, та члени Іван Кокольський, Іван Іванчук.

Головна Рада: Богдан Зорич, Богдан Мельник, Ярослав Гук, Тарас Шпікула, Дмитро Шмаґала, Василь Гузар, Андрій Джула, Анна Чопик, Іван Одежинський, Галина Олек, Осипа Олінкевич, Мирон Куропась, Марія Демидчук, Олена Штогрин.

Головний Редактор „Свободи": Антін Драган.

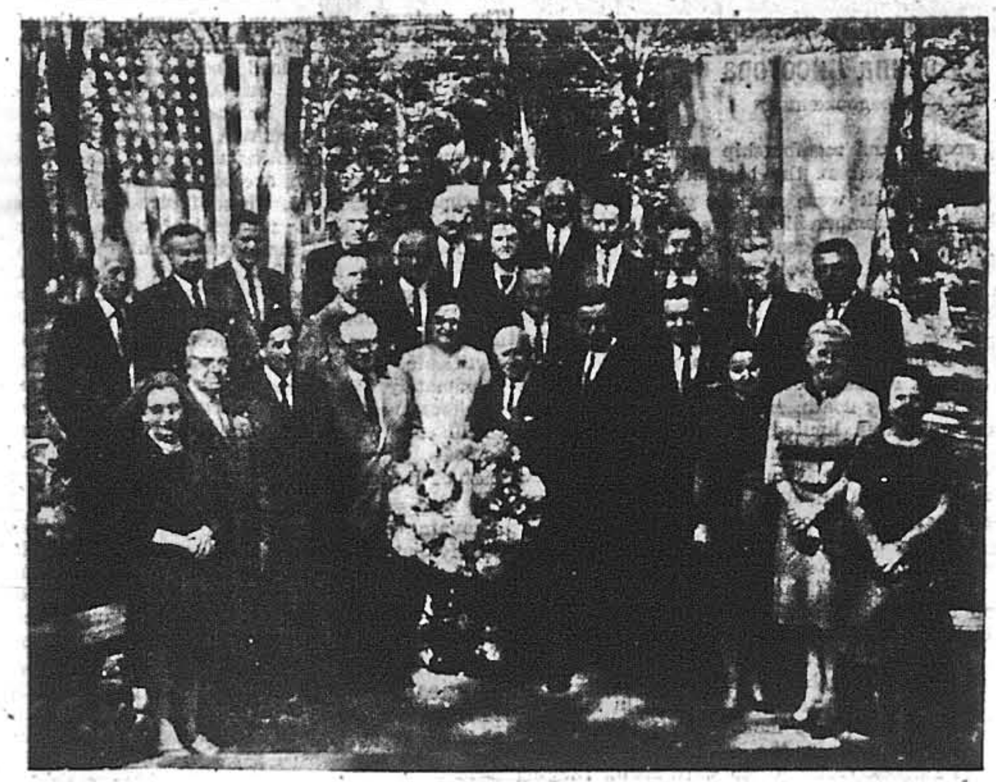
Крім названих членів Головного Уряду на сесіях був Володимир Гірняк, обласний організатор на північно-західні стейти. Від середи 21 травня ц. р. на нарадах був також приявним обласний організатор на східні стейти, Степан Гавриш.

I. ВІДКРИТТЯ ЗАСІДАННЯ І ПРИЙНЯТТЯ ПОРЯДКУ НАРАД

У понеділок 18 травня 1964 р., о год. 10 ранку, у приявности вищезгаданих осіб головний предсідник Йосип Лисогір відкрив наради і, ствердивши, що це річне засідання скликано згідно з постановами статуту, сказав наступне вступне слово:

Йосип Лисогір
головний предсідник УНС

ГОЛОВНИЙ УРЯД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ під час цьогорічних нарад, що відбулися на „Союзівці" в тижні від 18-го до 22-го травня включно. Наради започатковано короткою церемонією, віддавши поклін найбільшому Синові України Тарасові Шевченкові у 150-річчя з дня його народження. Під час церемонії покладено вінок живих квітів біля пам'ятника Шевченкові на цій оселі та відспівано „Заповіт", який опісля ще продеклямовано в українському оригіналі та англійському перекладі. На фото, зняте біля пам'ятника Шевченкові під час церемонії, видно погруддя Шевченка на високому п'єдесталі. Пам'ятник виконав світової слави український скульптор Олександер Архипенко. Біля пам'ятника в першому ряді (зліва) стоять: головні радні Олена Штогрин, Дмитро Шмґилн і Богдан Зорич, гол. контролер Іван В. Іванчук, гол. радна Марія Демидчук, гол. контролер Володимир Коссар, а за ним гол. контролер Петро Пуцило, дальше головні радні Богдан Мельник, Тарас Шпікула, Осипа Олінкевич, Олена Олек і Анна Чопик. У другому ряді (зліва), за гол. контролером І. Іванчуком, стоять головні контролери Іван Кокольський і д-р Володимир Ґалан та заступниця гол. предсідника Анна Герман. У третьому ряді (зліва) стоять: ред. Антін Драган, головні радні Василь Гузар і Мирон Куропась, заступник гол предсідника Степан Куропась, головний предсідник Йосип Лисогір, гол. касир Роман Слободян, головний секретар Ярослав Падох, гол. радний Іван Одежинський, обласний організатор Володимир Гірняк та гол. радний Ярослав Гук. Немає на фотознімці головного радного Андрія Джули, який брав участь в нарадах, та зайнятих у тому часі управителів „Союзівки" Данила Слободяна і Володимира Кваса, які під час нарад складали свої звіти та відповідали на запити в дискусії над їх звітами.

Слово головного предсідника Йосипа Лисогора

Пані й Панове!

Маю велику честь і приємність привітати Вас, членів Головного Уряду Українського Народного Союзу, на цьому сімдесятому з черги річному засіданні, що його цього разу відбуваємо на нашій прекрасній оселі, Союзівці.

Ми зійшлися, щоб знову перевірити справи нашої організації за минулий рік, щоб обмінятися думками і поглядами про ведення цих справ та щоб сформулювати пляни нашої дії на черговий рік.

Цього року сповнилося рівно сім десятків років від часу заснування Українського Народного Союзу. З такої нагоди завжди зроджується бажання оглянутись на пройдений довгий шлях історії та підсумувати його значення. І це добре, бо чим більше ми знайомимось з обставинами заснування нашого Союзу, чим більше перевіряємо принципи і цілі, що ними керувались наші попередники, тим ясніше бачимо їхню мудрість, захоплюємося їхньою вірою, одушевлюємося чоловіколюбством.

Чим більше часу проходить від заснування нашого Союзу, тим виразніше і яскравіше виявляється подивугідна мудрість та глибока щирість його організаторів. Вони були безмежно віддані справі практичного добробуття своїх земляків. Їхня думка сягала високо, але не була відірвана від землі, та охоплювала духові, виховні, соціяльні, політичні й господарські потреби нашого народу. Встановлені ними сімдесять років тому засади праці становлять основу нашої політики й сьогодні. Не було й не може бути відхилень від того напрямку, що має за завдання піднести наш нарід і наших людей, поліпшити громади, в яких вони живуть, та дати всю можливу допомогу змаганням країни їхнього походження.

Наш Союз має крайовий, і навіть міжнародний засяг, але його сила в своїй основі базується на місцевих одиницях. Від самого початку Відділи Українського Народного Союзу були й залишились льокальними активними групами, що об'єднували таланти, ініціятиву та ресурси громади для спільного добра. Першим і основним гаслом, що його видвигнули о. Григорій Грушка та його співробітники в „Свободі" в 1893-му році, було: „організувати!". Практичним застосуванням і виявом цього було об'єднання нових поселенців і швидко зростаючого українського населення в активні місцеві організації, які ініціювали та очолювали вітальну акцію для творення установ й інституцій, необхідних для всебічного життя громади та його розвитку. Відділи Українського Народного Союзу були ідеальні для такого поступування і сьогодні, вже з перспективи історії, можемо з цілою певністю твердити, що навряд чи можна б у цій країні назвати будь-яку вартісну акцію або твір, що в такій чи іншін формі не мали б на собі печаті Українського Народного Союзу.

Так то, аналізуючи уважно минуле, ми оправдано можемо гордитись тією ролею, яку відограв Український Народний Союз та його члени в своїх громадах. Багато з цих досягнень були мрією і ціллю та передбачуваннями отця Грушки і його співробітників у їх такому вимовному змаганні до створення крайової української організації. Вони, високо оцінюючи людські вартості, з подивугідною сміливістю, далекозорістю та наполегливістю промостили шлях, яким пішли їхні наслідники, з подібною далекозорістю і сміливістю достосовуючись до змінливих потреб наших членів і наших громад.

Нашим завданням упродовж цього тижня буде використати якнайповніше науку минулого, схопити дійсність, яка керувала й одушевляла наших основоположників, та в межах людських можливостей скерувати наші думки і наші плянування на майбутнє, як це вчинили наші попередники 70 років тому. Це наш обов'язок не тільки у відношенні до наших членів та наших країн—З'єднаних Держав Америки і Канади, але також у відношенні до тих, що прийдуть після нас, як і до справи волі і незалежности України, країни нашого походження, чи походження наших предків, та у відношенні до всього світу.

Заки почнемо наші наради, ми ще повинні виконати один наш урочистий обов'язок. Цього року ввесь український нарід і з ним увесь світ відзначає 150-ліття народження Кобзаря України, Тараса Шевченка. І ми повинні це вчинити. Наша Культурна Комісія приготовила коротеньку програму, якою ми віддамо поклін найбільшому Синові України, невтомному борцеві за волю, універсальному чемпіонові справедливости і нашому Патронові. Я прохаю Вас перейти ласкаво до пам'ятника Шевченкові, щоб біля нього віддати наш поклін його генієві.

Ladies and Gentlemen:

It is a pleasure and a privilege to greet you, the members of the Supreme Assembly of the Ukrainian National Association, on the occasion of the 70 annual meeting of our Association being held at our beautiful resort, Soyuzivka.

We have assembled once again to review the past year's affairs of our organization, to exchange thoughts and ideas about the conduct of our business, and to formulate our operational plans for the coming year. Since this is the year in which we celebrate the anniversary of an even three score and ten years, there is the inclination to look back over at long span of history and dwell summarily on it significance. It is well to do this for the more we probe into the background of the founding of our Association, and into the principles and purposes that motivated our predecessors, the more we become impressed with their wisdom, their faith, and their humanity.

It becomes more and more evident with the passing of time that the organizers of our Association were men of profound common sense and deep sincerity. They were profoundly devoted to the practical welfare of their fellow countrymen. Their thinking was broad, yet down to earth, and encompassed the spiritual, educational, social, political, and economic needs of our people. The pattern of operation set by them 70 years ago is still our basic policy today. There has been no deviation from the course dedicated to the uplifting of our people, to the betterment of the communities where they live, and to the full support of the cause of the homeland where they came from.

Though the concept of our Association was national and even international in scope, its strength in essence was based on the local unit. From the very beginning, Soyuz branches became the local action groups that combined the talents, initiative, and resources in a community for the common good. Inspired by appeals in "Svoboda" made by Father Hrushka and his colleagues, the rallying cry in 1893 was "organize." The underlying philosophy was "cooperate." The practical application was the integration of the newly arrived and rapidly growing Ukrainian population into workable local groups and then spearheading the vital action to establish the institutions that were so necessary tor a meaningful and well-rounded our community life. Our branches were ideal for this procedure so that rarely were there any projects or worthwhile undertakings in this country that did not bear the imprint of the Ukrainian National Association in one form or another.

As we closely analyze the past, we can justifiably be proud of the part played by Soyuz members in the achievements of their respective local communities. Many of these accomplishments were the goals visualized by Father Hrushka and his colleagues when they pleaded so eloquently for a national organization. They were indeed remarkable trail blazers with a keen sense of human values, a trait that was predominant in the officers that followed in their footsteps and who were equally attuned to the changing needs of our members and our communities.

The task this week is to utilize to the fullest the lessons of the past, to come to grips with the realities that guided and inspired our founders, and try, as much as humanly possible, to project our thinking and planning into the future as our forefathers did 70 years ago. This is an obligation not only to our members and to our respective nations, America and Canada, but also to the future generations of members as well as to the cause of freedom and independence for the homeland of our ancestors, Ukraine, and in all the world.

Before we start our deliberations, we have a solemn duty to perform. This year the world is commemorating the 150th Anniversary of the birth of Taras Shevchenko, the Bard of Ukraine. We shall do likewise. Our Cultural Committee has prepared a fitting program to pay homage to the memory of Ukraine's first son, an indefatigable fighter for liberty, a universal champion of freedom, and our patron. I now ask all of you to kindly assemble in front of the Shevchenko monument immediately for the ceremony.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТИ ПАТРОНА УНСОЮЗУ У 150-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Після цього учасники нарад пішли під пам'ятник Тараса Шевченка, роботи славного різьбара Олександра Архипенка, і склали під ним вінок квітів, після чого головний радний і директор Канадійської Канцелярії. Богдан Зорич, продеклямував „Заповіт" українською, а головна радна Анна Чопик англійською мовами.

Після цієї врочистости учасники повернулися до залі нарад, де, на заклик головного предсідника, вшанували також встанням і мовчанкою трагічно померлого минулого року президента ЗДА Джана Ф. Кеннеді, як і всіх членів УНСоюзу, які впродовж минулого року відійшли у вічність.

ПРИЙНЯТТЯ ПОРЯДКУ НАРАД

В дальшому приступлено до схвалення порядку нарад. Гол. предсідник запропонував прийняти порядок, проголошений у „Свободі". Голова Кондрольної Комісії д-р Володимир Ґалан запропонував поставити звіт головного редактора „Свободи" зараз після звітів членів Головного Екзекутивного Комітету та перед звітами Головної Контрольної Комісії. Головний секретар УНСоюзу Ярослав Падох запропонував доповнити той порядок окремими звідомленнями управителів „Союзівки" та окремими доповідями членів Екзекутиви в справі пляну праці на майбутнє й пропозицій ухвал, які слід для цього винести. Також пропонує формально поставити на порядок нарад схвалення бюджету УНСоюзу на черговий рік. Головні контролери Іван Іванчук і Петро Пуцило запропонували вставити до програми нарад доповіді обласних організаторів про їх минулу працю й досвід та пляни на майбутнє.

Після дискусії однодушно прийнято наступний

ПОРЯДОК НАРАД

I. Відкриття засідання і прийняття порядку нарад.

II. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету:
1) Головного предсідника Йосипа Лисогора;
2) Заступника гол. предсідника інж. Степана Куропася;
3) Заступниці гол. предсідника Анни Герман;
4) Головного секретаря Ярослава Падоха;
5) Головного касира Романа Слободяна.

III. Звіт головного редактора органу УНСоюзу „Свобода" — Антона Драгана.

IV. Звіт Головної Контрольної Комісії:

V. Звіти членів Головної Контрольної Комісії:
1) Голови д-ра Володимира Ґалана;
2) Заст. голови інж. Володимира Коссара;
3) Секретаря Петра Пуцила;
4) Івана Кокольського;
5) Івана В. Іванчука.

VI. Звіти членів Головної Ради:
1) Богдана Зорича;
2) Богдана Мельника;
3) Ярослава Гука;
4) Тараса Шпікули;
5) Дмитра Шмаґали;
6) Василя Гузара;
7) Андрія Джули;
8) Анни Чопик;
9) Івана Одежинського;
10) Олени Олек;
11) Осипи Олінкевич;
12) Мирона Куропася;
13) Марії Демидчук;
14) Олени Штогрин.

VII. Звіти управителів „Союзівки":
1) Володимира Кваса;
2) Данила Слободяна.

VIII. Доповіді обласних організаторів:
1) Володимира Гірняка;
2) Степана Гавриша.

IX. Дискусія над звітами.

X. Прийняття звітів.

XI. Доповіді членів Екзекутиви про майбутню працю.

XII. Схвалення бюджету УНСоюзу.

XIII. Внесення і ухвали.

XIV. Закриття засідання.

I. Opening Remarks — Supreme Pres. J. Lesawyer.

II. Reports of Supreme Executive Committee:
1) Supreme President — J. Lesawyer;
2) Supreme Vice-Pres. — S. Kuropas;
3) Supreme Vice-Pres. — Mrs. Ann Herman;
4) Supreme Secretary — J. Padoch;
5) Supreme Treasurer — R. Slobodian.

III. Report of the editor-in-chief of SVOBODA, organ of the UNA — A. Dragan.

IV. Report of the Supreme Auditing Committee.

V. Reports of the Members of Supreme Auditing Committee:
1) Chairman — W. Gallan;
2) Vice-Chairman — W. Kossar;
3) Secretary — P. Pucilo;
4) J. Kokolski;
5) J. Evanchuk

VI. Reports of the Supreme Advisors:
1) B. Zorych;
2) B. Melnyk;
3) R. Huk;
4) T. Shpikula;
5) D. Szmagala;
6) W. B. Hussar;
7) A. Jula;
8) A. Chopek;
9) I. Odezynsky;
10) H. Olek;
11) O. Olinkevych;
12) M. Kuropas;
13) M. Demydchuk;
14) H. Shtogryn.

VII. Reports of Managers of "SOYUZIVKA" — Walter Kwas and Daniel Slobodian.

VIII. Reports by Area Organizers — Walter Hirniak and Stephan Hawrysh.

IX. Discussion on reports.

X. Acceptance of reports and vote of confidence.

XI. Outlines of Future Programs by Members of Executive Committee.

XII. Adoption of Budget.

XIII. New Business and adoption of resolutions.

XIV. Conclusion.

Після прийняття порядку нарад д-р В. Ґалан запропонував, щоб для збереження часу на плянування дальшої праці, не витрачати його забагато на звітування. Прийнято його пропозицію, щоб кожний звітодавець старався скласти звіт впродовж найдовше пів години, за вийнятком членів Екзекутиви, зайнятих увесь час у головній канцелярії.

На залю нарад ввійшов п. Гастміллер — представник бірми Ернст і Ернст, яка перевірювала книги та діловодство УНСоюзу. Гол. Предсідник привітав його й запросив до слова. Гість подякував за привітання й склав заяву про зразкове ведення УНСоюзу.

У цьому місці провід нарад перебрав заступник головного предсідника інж. Степан Куропась, а головний предсідник розпочав свій річний звіт.

II. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

The year 1963 for the Ukrainian National Association can be described in brief as one of optimistic hopes, intensive activity, and normal results. Hopes were particularly high for an increase in membership because general business conditions were good and our people were prospering. At the beginning of the year, all economic reports and forecasts indicated that the gross national product was growing steadily, personal income was rising, the stock market was heading for new highs, and that general economic improvement was inevitable. The life insurance business was no exception. Total sales of life insurance protection in this country and Canada were also booming and most companies were exceeding their fondests expectations.

In addition to the above factors, we had special situations working in our favor. We were celebrating the 70th Anniversary of "Svoboda," the spiritual founder of Soyuz. It was felt that this milestone would have sentimental value in helping reach numerous prospective members. Then we were in the process of completing the printing of the first volume of "Ukraine, A Concise Encyclopedia," a colossal project which had aroused widespread national and international interest. From a direct organizing point of view, we had the advantage of an added new insurance plan; our low-cost Accidental Death and Dismemberment certificate. And finally, unprecedented popular excitement was being generated in our Ukrainian communities by the activities connected with the Taras Shevchenko memorial that was to be erected in Weshington, D. C. This unique honor to Shevchenko and to Ukraine stirred the pride of Ukrainian activities. As a result the field of contact among our kinsmen was greatly broadened in a positive and constructive manner. All of these factors helped to create a cooperative and meaningful atmosphere which was conductive

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

(Продовження)

to organizational growth and membership expansion. That is the way the situation looked at the beginning of the year.

The final results which were not as good as we had hoped did bring our total membership to over 83,000 which included approximately 1,100 Accidental Death and Dismemberment certificate holders that were organized in the last four months of the year. Insurance in force totalled just short of $70,000,000, an increase of $6,000,000 over the previous year. The bulk of this increase, or over $5,000,000, was Accidental Death and Dismemberment coverage.

The total number of members organized exceeded 4400 but due to the unusual losses by death, maturity, lapses, and cash surrender our net gain was limited to approximately 1000 members or 12% over 1962. Our biggest producers of new members were New York State, Canada, Pennsylvania, New Jersey, Ohio, Connecticut, and Michigan in that order. As predicted in previous years, New York State with 17,177 members finally took over the number one position in our Association topping Pennsylvania by 178 members. Last year Pennsylvania led by 329 members. Illinois and New Jersey continue in third and fourth place respectively with New Jersey threatening to displace Illinois. This is an interesting situation that could easily come about sinse New Jersey has not exploited its real potential to any considerable extent.

Surprisingly we had ten states that dropped in membership from the previous year. The most serious loss was in Pennsylvania where the drop in the grand total was 232 members from 1962 figures. Other losses were small, ranging from 1 to 10 members mostly in the western states.

The organizing program during the year followed the pattern of previous years with an added appeal to organize members in honor of the 70th Anniversary of "Svoboda." A special Hrushka award was established i addition to the usual awards. We depended primarily on the Secretaries to produce the bulk of the new members. At the commencement of the year a special letter was sent out to all subscribers to "Svoboda" urging that every reader organize at least one member during the year. This effort did not produce any worthwhile direct results. We also attempted to organize on a mass scale by working through organizations but this too was only partially successful. Mr. Kokolsky, Mr. Zorych, Mr. Myron Kuropas and Mr. B. Melnyk were involved in this program.

In the late summer we engaged Mr. Wolodymyr Hirniak of Windsor, Canada, our former supreme auditor, as midwestern area organizer. He started out as an organizer of members but after three months we changed his duties to that of supervisor. The function and responsibility of Mr. Hirniak is to assist secretaries, to improve their organizing technique, to set up organizing plans, instruct them in proper record keeping, bring them up-to-date on the new trends in the insurance field, and generally supervise the area assigned to him including close cooperation with District Committees. We have engaged a second supervisor, Mr. S. Hawrysh of Philadelphia, to act in this capacity in the eastern part of the United States. We feel confident that this precedure will improve the organizing efficiency of secretaries and other branch officers as well as strengthen the productive effectiveness of the District Committees. Particular attention has been paid to branches if they show no improvement.

As mentioned earlier, the new ADD plan that we discussed last year was made available as of September 1, 1963. You all recall the special announcements that were made in "Svoboda" and the "Weekly" and the full page advertisements that were carried in both Ukrainian and English. Special instructions were sent to all secretaries. Pamphlets describing the plan were made available in both English and Ukrainian. Sales started well but fell short of our estimated sales of 2000 ADD certificates since we issued approximately 1100 for the four month period to the end of the year.

In my report last year I advised that our actuaries were studying the revision of our rates in preparation for the adoption of the new 1958 CSO tables for our certificates. Considerable work has been done and we have a proposal from the actuaries which will be submitted to you for consideration at this meeting. We also engaged an attorney to review and revise our membership certificate contracts where desirable and necessary to bring them up-to-date with the requirements of the states where we do business and in line with the best modern practices. The attorney, R. Sylvester C. Smith, Jr., formerly with the Prudential Life Insurance Company and now counsel to the law firm of Carpenter, Bennett, and Morrissey in Newark, N. J. has gone over our certificates, has conferred with our actuaries, and has also conferred with the New Jersey Insurance Department. He is obligated to obtain approval of the revised forms from the major states and we believe that this will be completed without difficulty. As approved at our last annual meeting, a new ten year term insurance plan in amounts of $5000 and $10,000 is being submitted to the insurance departments for approval by Mr. Smith. A new and simpler application form has been prepared and will also be submitted for approval.

As soon as the new certificate forms and the new ten year term plan are approved, and the new rates adopted, we will prepare a new rate book for distribution to all secretaries and organizers.

FINANCES

The usual improvement in our financial condition that we have become accustomed to over the years is again revealed by the figures for 1963. Assets at the end of the year exceeded $28,000,000 showing an increase of $1,500,000 or 5.3% over December 31, 1962. The premium income or dues totalled just short of $2,400,000 which was nearly $50,000 higher than in 1962. Investment income for the first time in the history of our Association topped $1,000,000, which included bond interest of $680,000 and mortgage interest of $350,000.

The net gain from operations before dividends was $677,000 or $30,000 above 1962. After the allowance for dividends of $302,000, the largest ever paid by us, the net gain for the year amounted to $375,000. This brings the total unassigned funds and special reserves to over $6,800,000.

Our certificate valuation, or ratio of assets to liabilities, decreased slightly from 132.2 to 132.08 and is a reflection of the higher dividend paid. The overall yield of our investments nicreased from 3.55% to 3.79% approximately ¼ of a point.

We continued our policy of investing a greater portion of our income in real estate mortgages. The net increase in mortgage investments was slightly over $1,000,000 and bond investments increased a little over $500,000. Mortgage investments as in the past included loans on private homes purchased by our members, apartment houses, national homes, churches, and parochial schools. Bonds purchased were public utility issues with the exception of one purchase of industrial bonds and the usual Canadian government securities. The interest yields on bonds that were purchased ranged from 4.30% to 4.60%.

Income from mortgage inspection fees and special charges declined from $23,000 to $14,000. We were unable to work out the type loans we desired even though we were actively in the market for more discount loans. The goal of the financial department has been and is to take advantage of the changing market conditions when investing so as to obtain the best possible interest return available within our safety requirements. We believe that this was accomplished in the past year.

Benefits paid during the year increased by over $100,000 with the bulk of the increase going to living beneficiaries. The matured endowment payments continued to rise and amounted to $440,000, an increase of over $75,000 from 1962. Cash surrenders declined about 7%. We paid a total of 693 death benefits which was an increase of 40 over 1962. Indigent fund payments increased by $2,000.

It should be noted that living insurance benefits, that is the endowment maturities, dividends, cash surrenders, and indigent fund payments exceeded death benefits paid out by approximately $300,000. These figures prove that you do not have to die to be the recipient of insurance benefit payments.

Administration fund from member's dues was lower this year by about $25,000 because of the drop in new ordinary life insurance members. The increase in membership because of ADD members did not help since the administrative fund allocation from such certificates is considerably smaller per certificate. The operating expenses for the year rose by approximately 4% due to higher wages, rising cost of supplies, and increased secretary awards. Salary increases were granted to all employees at the beginning of the year. Our level of salaries, with few exceptions, is now on par or higher than that of business firms in qur neighborhood.

Last year at this meeting we approved an increase in the amounts of group insurance for our employees. The plan finally put into effect provides substantially larger amounts of coverage dependent on the length of employment and salary. Basically the coverage is one-half salary for employees with under five years service and full salary coverage for those working more than five years. We pay the entire premium.

Dividends were increased again and the payment for the year 1963 which will be made at the end of this month amounts to $300,000, or nearly 40% more than that paid last year. This is about double the dividend paid in 1961. The rates per $1000 range from $5.00 to $8.80 to adults and $3.20 to $7.00 to juveniles. In 1961 the rates ranged from $2.60 to $4.00 per $1,000. It is our intention to keep paying the maximum dividend possible without jeopardizing the financial safety of our Association. My own feeling is that on the present basis of operations, higher dividends will be paid in the years ahead. We have a sound organization, carefully controlled, efficiently managed, and few if any frills, and therefore should have no difficulty in providing higher returns to our members.

Our most serious financial headache is the problem of slow paying and delinquent branches. There has been a growing tendency on the part of a number of branches to remit dues a month, two, and even three months late. We have been rather lenient in these situations but last year it was necessary to force the election of a new secretary because the incumbent was not conducting the financial affairs properly. We are taking sterner action with all delinquents and pressing for stricter compliance with all of our rules and regulations even though this may irritate some secretaries who are good producers of new members.

This year for the first time in our history our records and procedures were audited by a Certified Public Accountant. The audit was recommended by our Supreme Auditing Committee and approved by the Executive Committee. Copies of the audit report made by Ernst&Ernst will be made available to all members of the Supreme Assembly.

The report form differs to some extent from the reports prepared for the state insurance departments but the results are the same. The accountants made a thorough check of our office records, procedures, and documents and, with minor exceptions, found reasonably good order. General suggestions have been made for modernization to improve internal control and speed up routine tasks. Further studies will have to be made along these lines to pin point exactly what should be done and how.

SOYUZIVKA

Our Soyuzivka operation in 1963 showed gross income of approximately $255,000 which was $24,000 higher than in 1962. The increase was due primarily to added revenue from room rentals, and indication of more off-season activity since we have been operating at capacity during the summer months for the last three years. Expenses also increased so that the net prifit of $17,000 as shown on the treasurer's report was only $3,600 more than in 1962. Food costs, wages, insurance and heat, gas, and electricity were substantialy higher that last year.

The difference in the final profit figure as shown on the treasurer's report and the accountant's report is the result of different treatment of certain expenditures for improvements, furniture, and equipment. We capitalized approximately $16,000 more of such payments than did the accountants.

The capital improvements included the installation of the heating plant in the pavilion, a new heating boiler in the Kiev building, room renovations, replacement of septic tanks, tennis court improvements, and road improvements.

Throughout the year, Soyuzivka continued to be the most popular resort in this area for Ukrainians and their friends. Guests included members and non-members from all over the United States, Canada and other countries. The swimming pool, dance pavilion, concert programs, tennis courts, modernized rooms, hiking trails, and our wholesome menus continued to draw constant praise. The one big complaint, which is mounting in intensity, is about the lack of room accomodations during the summer and even holiday week-ends in the off season. This problem must be given serious thought at this meeting.

The children's camp and the Cultural Courses continued to operate at near capacity. Income was higher from both sources. These activities are vital to a well balanced program and they add to the prestige of Soyuzivka.

The general physical appearance and condition of our Soyuzivka property has been undergoing constant modernization and improvement so that today we possess a first class and very valuable resort. It is not reflected on our books as an admitted asset for the past two years because the new insurance regulations in our state excluded such investments. Never-the-less Soyuzivka has real value and is becoming more valuable with the passing of time.

You all recall that a year ago, the day before our anual meeting, our Catholic Chapel was blessed by Bishop Schmondiuk and named St. Volodymyrs. During the year the grounds around the building have been landscaped and the access roads have been improved. Last summer we also dedicated a plot of ground near the Kiev building for the new Orthodox Chapel. The ground was blessed by Archbishop Mstyslaw in an impressive ceremony and a cross was placed on the spot where the Chapel will stand.

Last fall at the request of Mr. S. Lytwynenko, his statue of Mazepa was erected on the lawn in front of Kiev. Mr. Lytwynenko created the statue in 1959, on the occasion of the Mazepa commemorative year. An unveiling ceremony was hedl in September. Archbishop Mstyslaw, the sculptor Mr. Lytwynenko, and numerous friends participated.

The most popular activities at Soyuzivka continued to be sports and the week-end festivities. The Labor Day tennis tournament and swimming meet, as usual, were the highlights of the season.

Business with our neighbors has been expanding. We have always maintained extremely friendly and cooperative relations with our neighbors and it is now leading to new business during the off-season. Local groups from Ellenville and Kerhonkson have scheduled banquet meetings, and held dances at our resort.

The past year was free from any unusual events or serious accidents. However, we do have two law suits pending for accidents that occurred in previous years.

ЗВІТ ДРУКАРНІ „СВОБОДИ"

ПРИХІД

	1959	1960	1961	1962	1963
Передплата від членів УНС	$ 99,200.00	$105,950.00	$119,800.00	$117,800.00	$118,700.00
Передплата від читачів	25,532.21	28,027.59	26,412.12	26,494.39	28,638.91
Кольпортаж	4,476.92	3,833.29	4,002.42	4,416.69	4,771.23
Оголошення	46,070.38	49,365.11	46,709.18	53,374.75	61,121.76
Друкарські роботи	25,686.72	29,473.25	20,169.91	39,199.06	38,734.06
Продаж книжок, стінних календарів	7,485.10	9,680.33	6,184.86	5,111.24	4,979.91
Пресовий фонд	8,810.96	5,872.56	6,549.04	6,912.66	4,485.32
Зворот за електрику і газ УНС	408.00	558.00	789.00	810.00	660.00
Зміни адрес	164.89	135.33	137.50	114.27	109.23
Зворот за телефон	200.30	171.53	65.65	187.05	13.11
Зворот за пошту	221.00	10.00		122.72	21.28
Продаж плит		117.08	92.69	10.80	
Продаж Альманаху	6,621.35	3,502.97	11,229.26	5.433.21	3,082.24
Передплата „Веселки"	5,703.35	5,026.50	6,531.67	6,397.79	9,048.42
Кольпортаж „Веселки"	669.28	836.45	956.29		
Різні	1,947.95	1,327.99	1,235.59	1,550.80	1,206.95
Разом	$233,198.41	$243,887.98	$250,865.18	$267,935.43	$275,572.42
Продажний опуст	1,456.83	2,200.03	1,800.70	1,549.31	2,556.62
	$231,741.58	$241,687.95	$249,064.48	$266,386.12	$273,015.80

РОЗХІД

	1959	1960	1961	1962	1963
Платня редакторів	$ 25,373.38	$ 26,540.00	$ 27,890.00	$ 33,119.72	$ 36,044.00
Платня робітників	97,165.13	99,042.76	103,904.53	105,777.96	109,456.94
Платня кореспондентів	16,177.31	17,615.00	17.545.00	16,796.74	16,238.00
Поштові видатки	11,646.63	12,034.57	11,402.55	12,929.16	12,869.13
Папір і інші матеріяли	45,004.36	49,244.36	47,761.65	56,760.89	50,381.20
Чинш	7,500.00	7,500.00	11,625.00	12,000.00	12,000.00
Електрика і газ	2,357.79	2,558.44	3,008.16	3,261.12	2,756.62
Телефон	1,888.40	1,514.92	1,657.89	1,561.81	1,506.19
Канцелярійні видатки і приряди	1,397.18	1,317.09	1,481.05	1,181.75	1,508.11
Друкарняні приладдя і частини машин	3,200.99	4,812.28	3,091.54	2,614.08	5,247.50
Книжки, стінні календарі, картки	5,475.23	3,525.03	1,668.34	1,329.78	2,841.54
Переклади, газети, пожертви	970.00	551.70	1,157.00	406.00	941.50
Поштова скринка	24.00	24.00	24.00	24.00	24.00
Асекурація від вогню і випадку	2,442.37	2,381.72	2,284.87	3,144.42	2,043.86
Федеральне і стейтове забезпечення	4.585.97	5,013.82	5,337.19	5,443.79	6,435.41
Комісове від оголошень	335.74	257.19	84.63	137.49	
Пенсія				504.00	672.00
Різні	10,759.09	8,353.19	8,864.45	9,788.33	11,463.72
Разом	$236,303.57	$242,286.07	$248,787.85	$266,781.04	$272,429.72
Купний опуст	81.21	99.48	146.37	98.77	152.90
	$236,222.36	$242,186.59	$248,641.48	$266,682.27	$272,276.82

ЗІСТАВЛЕННЯ

	1959	1960	1961	1962	1963
Готівка в банку	$ 5,453.12	$ 972.34	$ 473.70	$ 896.70	$ 600.55
Прихід	231,741.58	241,687.95	249,064.48	266,386.12	273,015.80
Разом	$237,194.70	$242,660.29	$249,538.18	$267,282.82	$273,616.35
Розхід	236,222.36	242,186.59	248,641.48	266,682.27	272,276.82
Остас готівки в банку	$ 972.34	$ 473.70	$ 896.70	$ 600.55	$ 1,339.53

SVOBODA

Last September 15, our daily newspaper and official organ of the Ukrainian National Association celebrated its 70th anniversary. We officially marked that day with a program at Soyuzivka in which the editorial staff participated. Celebrations in honor of Svoboda were also scheduled during the year in Philadelphia, New York City, New Haven, Boston, Chicago, Detroit, Jersey City, and Fort William, Canada.

All in all, the past year was good year in most respects for our newspaper and printing shop operations. Our personnel worked diligently and the results, with some minor exceptions, were satisfactory. We were able to raise salaries and meet other increases in costs without additional subsidy from the Soyuz Administration Fund. A complete statement of inqcme and expenses is included in this report for your personal perusal.

A comparison of the income and expense figures with last year, indicates an increase in non-member subscriptions of $2,000, in sales to newsstands of $350, in advertising income of nearly $18,000, and in Veselka subscriptions of $2,600. Printing jobs produced a lower income of $450, the press fund decreased $2,500 and calendar sales dropped about $2,400. The overall result, however, was an increase in gross income of approximately $7,000.

Operating expenses were higher with salary raises accounting for the major part of the increase. Repairs to machines and replacements were also considerably higher.

Subscriptions to Svoboda from UNA members decreased again this year. At the end of December 1963 we had 14,546 subscribers receiving Svoboda. The income from Soyuz members on that basis amounted to $8,614.30 per month or about $103,000 per year. This is approximately $16,000 less than what is paid Svoboda from the Administration Fund. The loss in subscribers compared to 1962 is 264 and the income drop is $165.85 per month or about $2,000 per year.

The breakdown of members who receive Svoboda and the amounts paid by them is as follows:

11698	at	65 cent per month
781	at	50 cents per month
2067	at	30 cents per month

The Ukrainian Weekly subscription rate is $2.50 per year for members and $3.50 for non-members. Veselka costs $4.00 per year with a special bulk rate for schools. We have 339 subscribers for the Weekly and 3839 for Veselka. Weekly subscribers increased by 58 over last year.

Svoboda continues to be the most influential and authoritative Ukrainian daily now being published in the free world and the Ukrainian Weekly plays an important role among our youth and English reading members. Veselka, which is acclaimed as the outstanding present day publication for children in the Ukrainian language, is becoming more popular and is approaching a break-even point financially. In general, the great majority of our readers, both young and old, appear to be satisfied with our publications and they often tell us so.

The one real disappointment during the year was the apathy displayed by Svoboda and Weekly readers to the appeal to help in the organizing of members for Soyuz.

CULTURAL COMMITTEE

One of the major goals of the Cultural Committee and its greatest accomplishments to date is the completion of the first volume of "Ukraine, A Concise Encyclopaedia" which finally, after a decade of nerve wracking and tedious labor, came off the press in November 1963. The volume was greeted with acclaim and is highly regarded by all who have had the opportunity to become fully acquainted with its contents.

The book is selling about as planned though not as we had hoped. We have sold 1120 books up to the present from our office and Toronto University has sold 415. This totals about one-third of the number printed. Total receipts approximate $38,000. Expenditures to December 31, 1963 total $77,199.04 which also includes part of the cost of the second volume. We have an outstanding item of $33,207.42 due the University of Toronto Press for printing. This bill will be paid in part by the proceeds from sales made by the University.

The treasurer's report does not show the income from the sale of the encyclopaedia because these receipts are applied against expenditures. Since the outgoing items exceed income, a deficit is indicated on our records.

The second volume of the encyclopaedia is in the final stages and the entire revised manuscript should be completed and in our possesion within three months. We have not made definite plans for the publishing but we believe we will be able to work out a satisfactory agreement with the University of Toronto.

Other activities of the Cultural Committee which were carried out mainly by our editor-in-chief, Mr. Dragan, included the publishing of the 1964 calendar, which was completed on time and the publishing of a history of the UNA which was written by Mr. Dragan in preparation for our 70th Aniversary celebrations in 1964. The editor-in-chief was also occupied with the final revision and editing of the Anthology of Ukrainian Short Stories which is being fnanced by the Dr. Luke Myshuha Fund.

The Cultural Committee meetings were generally held in conjunction with Executive Committee meetings. This gave us the opportunity to explore fully and discuss in detail the cultural and educational matters that concern our Association. This included the activities at Soyuzivka.

REPRESENTATIONS

During the year I attended numerous functions which I won't take the time to list because Svoboda and the Weekly reported my travels and other activities in great detail. My experience with these representations convinces me that most visits are necessary and beneficial. However, every attempt must be made to encourage careful planning at the local level so as to obtain the maximum exposure for the visiting representative. The objective of most trips is to meet as many people as possible and cover all the problems that time permits.

One particular activity that I want to comment on is our attendance at the National Fraternal Congress and the State congresses. These congresses in most instances are very informative. Last year I attended the National Fraternal Congress in Chicago. This three day conference which covered the fraternal field rather thoroughly touched on the subjects of membership campaigns, sales training and methods, fraternal activities, rates, and numerous other problem pertaining to fraternal insurance. The national congress also sponsored a Fraternal Spectacular featuring choral groups, folk dancers, soloists, drill teams, and drum and bugle corps. Our Association was represented by the Surma Male Chorus, directed by Prof. Ivan Truchly. The arrangement for their appearance was worked out by Mr. Taras Shpikula and the District Committee of Chicago.

The state congresses I attended included New Jersey, New York and Pennsylvania. Last fall I was elected President of the New Jersey Fraternal Congress. While attending the Pennsylvania State Congress with other members of the Supreme Asembly, I proposed a resolution supporting the Shevchenko monument in Washington. This was at the time the Washington Post was attacking the project. The Pennsylvania congres, which was also attended by Dr. Gallan and Mr. John Odezynsky, unanimously approved the Shevchenko resolution. We later used this resolution in support of the project when the matter was under discussion by the Planning Commission in Washington.

We are members of state congresses in New England, Ohio and Illinois and our plan is to become more active in these organizations.

GENERAL

The scholarship plan that was approved by the Supreme Assembly providing for three scholarships in the amount of $1,000, $600, and $400 was announced last year and the plan goes into effect this year for the 1964/65 scholastic year. We received 39 applications for assistance from students now in college or planning to go this fall. The Scholarship Committee will meet on Wednesday, May 20 to go over the applications and make the awards to deserving students.

Our Constitution and By-Laws Committee has not formally reported any progress. Mr. John Panchuk advised that he has started reviewing our documents and has associates helping him with the different technical aspects of this problem. It is my understanding that the members of the committee plan to hold their first meeting in Washington, D.C. the week-end of June 27.

In sports, bowling was the most important and by far the most popular activity during the year. The Penn-Ohio tournament, which held its third annual tournament in Cleveland last year, is growing in popularity each year. Thirty two teams participated in this activity in Cleveland and this included teams in all age groups and both sexes. Much credit is due Mr. Eugene Woloshyn of Youngstown, Mr. Michael Molesky of Cleveland, as well as our two Supreme Advisors, Mr. Dmytro Szmagala and Mr. Andrew Jula, for the unusual success of this tournament. The bowling league in Chicago with which our Supreme Advisor, Mrs. Helen Olek is connected with also had an excellent season and the future looks better. Mrs. Olek had an opportunity not only to popularize bowling and her teams on the radio but also the UNA. We continued the practice of supporting the athletic programs of our branches wherever assistance was requested and found deserving.

CONCLUSION

In the beginning of my report I mentioned that 1963 was a year of intense activity. In part this was due to the Shevchenko Memorial that is being erected in Washington, D. C. Members of our Executive Board and the editor-in-chief hold important positions in the Shevchenko committee and as you all know last year in particular we were kept busy with

(Закінчення на стор. 3-ій)

Звіт головного предсідника Йосипа Лисогора

(Продовження)

the many problems connected with the project. We atteded many meetings and made trips to Washington to confer with representatives of Interior Department, the Fine Arts Commission, and the Planning Commission. We were occupied with the ground breaking ceremonies late in the summer and then became very heavily involved in the attack made against the project by the **Washington Post.** All of this took time. There were periods when Dr. Padoch, Mr. Dragan, and I were working almost full time for the Shevchenko Memorial Committee. Our office personnel was also caught up in this extra curricular work. Fortunately, the project which seemed in danger of being held up, will be completed and unveiled as planned and for that we are all grateful.

We can all be grateful for another reason. The Shevchenko project proved beyond any doubt and most decisively that our Ukrainian-American community is a powerful and going concern. It proved that when our interests are challenged we can stand up and be counted. Our people proved this when the Shevchenko memorial was denounced by the **Washington Post.** Soyuz members were among the leaders in the action against the **Post** and we are proud of what they did.

In summing up the accomplishments of 1963, the conclusion must be that it was a good year. It was a year when unusual teamwork both at the home office and in the field made possible the successes that were attained. I am hopeful that this same teamwork and the fine cooperative spirit that prevals in our midst will continue to lead us on to further progress.

З черги до звіту приступив заступник головного предсідника інж. Степан Куропась, при чому керма нарадою переходить знову в руки головного предсідника Й. Лисогора.

Звіт заступника головного предсідника Степана Куропася

Мій звіт буде короткий, на з браку слів чи фраз, або праці, а тому, що пост містопредсідника не має свого ресорту, а статут УНСоюзу дає йому працю лише у випадку відсутности головного предсідника. Тому звіти головних місто - предсідників були завжди короткі.

Крім засідань Екзекутиви, яких в минулому році було чотири, треба було шукати собі роботи де-інде. Про засідання Екзекутиви і рішення, там винесені, вже було в пресі й нема потреби цього повторювати мені, зокрема, коли трьох членів Екзекутиви, які працюють у Головні Канцелярії, про те звітують.

Я можу лише ствердити, що не всі рішення Екзекутиви були одноголосні, але союзова демократія все вимагала однозгідности, навіть тоді, як не знаходила одноголосних рішень. На засіданнях Екзекутиви ми завжди керувалися добром УНСоюзу і на тому полі у нас була повна гармонія.

У союзових справах я був три рази в Дітройті, а саме з нагоди Річних Зборів Окружного Комітету, Союзового Дня і ювілею „Свободи". Крім того, я їздив до Раксфорду, Ілл., на власну руку, бо шукав там можливости заснувати Відділ УНСоюзу, на жаль, безуспішно, бо Відділ можна там заснувати, але неможна знайти секретаря, щоби хотів прийняти цей пост і журився справою. Треба буде переселити когось із Шікаґо, знайти йому там працю і тоді постане новий Відділ, майбутність якого буде запевнена. Я брав також участь в засіданнях Окружного Комітету та перевіряв аплікації на союзові морґеджі в нашій громаді і поза нею.

Крім цього, я все заступав думку, що для будучности УНСоюзу треба централь і малих „союзівок" по більших союзових осередках, як Торонто, Клівленд, Філядельфія, Піттсбурґ, Дітройт і Шікаґо. Без цього годі собі уявити дальший задовільний розвиток УНСоюзу. Річне засідання в травні 1963 року поставилося прихильно до цієї справи і ухвалило постаратися про „малі союзівки". Досі, однак, жадна з округ не піднайшла відповідного об'єкту і не зголосилась до Головної Канцелярії, щоби вона виконала доручення цієї ухвали. В ройоні мого перебування Окружний Комітет не виявив досі охоти шукати такого об'єкту, щоб поза містом розвивати не лише здорове тіло, але й здорову душу союзівців. На мою думку, треба теж звернути увагу на союзові доми, чи взагалі доми, де збираються союзові вкладки, але де немає життя. Американське покоління інше! Воно піде і буде інтересуватися Союзом, коли буде мати гідне приміщення для себе та своїх дітей.

Такі малі громади як Ембридж і Аліквипа в Пенсилвенії є добрим доказом, що Союзи, де є нова ґенерація у проводі, мають добрі союзові доми, у яких гуртуються батьки і діти, і ростуть там союзові Відділи. Добрі домівки для союзових громад, гідні престижу його імени, збережуть нам союзове життя на дальшу мету. Головний Уряд повинен цією справою журитися і повинен також причинитися, крім „малих союзівок", здобути ще малі або більші союзові доми, що самі себе оплачували б. Але початок не лише на місцях, а й тут на верхах, себто на наших нарадах. Великі грошеві резерви, які маємо, не можемо роздати членам, зате можемо створити за ті гроші організаційний апарат із „союзівками" і союзовими домами, яких „нон плюв ультра". Тому на Вас, головні урядовці, лежить велика відповідальність, Ви і ми є директорами великої корпорації на ім'я УНСоюз і його бизнес та добробут залежить головно від Вас.

У минулому ювілейному році „Свободи" я зорганізував лише 10 членів. Новий 70-ий ювілейний рік УНСоюзу заповідається краще. В цьому уроці не повинно нікого з головних урядовців забракнути на листі організаторів. Для повного успіху треба тотальної мобілізації головних урядовців, бо вони мусять показати шлях до 100 000 членів УНСоюзу. Думаю, що ми себе, взаємно розуміємо і спільно подбаємо про спільне добро УНСоюзу.

Звіт заступниці головного предсідника Анни Герман

My report on my activities during the past year, is a short one. Aecause of an injury, I was confined to my home for many weeks and couldn't continue with my plans.

In addition to my attendence to the Executive Board meetings, I had occasion to visit Pittsburgh, Wilkes Bare, Frackville, Ps., and Passaic, N.J. As a U.N.A. representative and informally, I met with many of our U.N.A. members.

As a member of the Cultural Committee, I participated in the meetings and discussions. Our accomplishments are published in the *Svoboda* and the *Weekly.*

I attended the 70th Anniversary celebration of **Svoboda** and the ground breaking ceremony of the Ukrainian Orthodox chapel at Soyuzivka, in September. The forum was most interesting and should be repeated.

In October, I was a delegate to the N. J. Fraternal Congress which was held at the Ritz-Carlton Hotel in Atlantic City. More than 30 organizations were represented and I am happy to report that Mr. J. Lesawyer was elected President of the N. J. Fraternals.

The 70 U. N. A. Anniversary concert, held at Carnegie Hall in February, was a memorable event. It was a privilege and a honor to have Postmaster General J. Gronouski as our main speaker.

Recently, I attended the District Meeting held in Frackvlile, Pa. It was my pleasure to present the Rev. Hhushka award to two of our most active secretaries in the antracite region—Mr. M. Hentosh Br. 305, Delano, Pa. and Mr. J. Petruncio, Br. 78, Pottsville, Pa. In view of the fact that so many of our younger members have left this area to find employment elsewhere, I feel our secretaries are doing a very fine job. Plans are being made to hold a 70th U. N. A. Anniversary banquet in October at Shamokin—the cradle of the Ukrainian National Association. I am sure our members in the anthracite region will give Shamokin their full support.

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

Ще один рік праці, змагань і, на щастя, успіхів, відійшов до „маґазину" Українського Народного Союзу, а з ним — усієї української спільноти З'єднаних Держав і Канади. Прийшов час дати огляд цілорічної праці, зібрати в сухі числа гарячою кров'ю налите життя, сповнене великим щоденним трудом, невдачами і успіхами, надіями і сумнівами. Розпочинаючи кожний новий рік праці, ми думаємо про цей час підсумків. Відгадуємо, чи витримаємо праці повних 12 місяців, чи захитається наша воля, надщербиться наша сила, наш труд завершиться успіхом, чи як це завжки можливе в громадському житті, невдачею?

З великою полегшою і з не меншою радістю складаємо цей річний звіт. Минулий рік був дальшою ланкою 70-річного ланцюга успішних років нашої організації. Хоч серед яких невідрадних обставин проходила перша половина минулого року, ми закінчили його з успіхом і то куди кращим за попередній 1962 рік.

Хто ж причинився до того успіху? Кому належиться наше щире признання і подяка? Про це говорять нефальшиво, з математичною вірністю, стрункі колони чисел, що ними засіяні сторінки цього звіту.

Не полінуймося прочитати ці колони і побачити за ними живих людей, цілі групи їх, об'єднаних у союзові товариства та братства, які впродовж 70 років клали і дальше кладуть підвалини під щораз краще і буйніше українське життя у цьому краю.

В поклоні тим, що відійшли з громадської стійки

Заки приступимо до цього, звернімся думкою до тих, які вже не слухатимуть та не читатимуть цього звіту, не радуватимуться нашими здобутками та не журитимуться нашими невдачами, бо там, куди вони пішли—ність болізни, ність печалі, особистої і громадської.

Минулого року відійшло від нас 15 відданих союзових і громадських діячів, у тому 10 активних секретарів Відділів УНСоюзу. Чимало з них відійшли з цього світу у поважному віці. Довголітньою працею вони заслужили собі відпочинок, а ще більше громадську непроминаючу пошану і вдячність. Ось тут їх список, не по заслугах, бо вони все віддали своїй громаді, що найкраще мали те, що найкраще вміли: свій запал, гаряч серця, час і заслужені вигоди життя. Цей список склало саме Провидіння, визначивши чергу, в якій прийшлося нашим браттям-союзовцям перейти у інший світ. Ось вони:

Іван Боберський, сікретар 333 Відділу—помер 13 січня 1963. Антін Василик, секретар 96 Відділу—помер 27 січня 1963, Іван Буґрин, б. секретар 390 Відділу—помер 29 січня 1963, Василь Гіль, союзовий і громадський діяч—помер 17. II. 1963, Лев Фединяк, секретар 66 Відділу—помер 27 лютого 1963, Марвен Ґретчин, основник і голова 15 Відділу—помер 7 березня 1963. Павло Володка, секретар 127 Відділу—помер 12 березня 1963, Осип Коцовський, один із старших піонерів УНС—помер 13 березня 1963. Іван Дужанський, союзовий і громадський діяч—помер 7 травня 1963, Омелян Житкевич, секретар 250 Відділу—помер 13 травня 1963, Юлія Сидор, б. предсідниця 318 Відділу—померла у травні 1963, Степан Маїк, секретар 368 Відділу—помер 17 травня 1963, Василь Гасій, секретар 204 Відділу і б. контролер УНС—помер 11 червня 1963, Григорій Гарасим—секретар 220 Відділу—помер 28 серпня 1963, Антін Маланчук—секретар 54 Відділу і довголітній заслужений діяч УНС—помер 18 грудня 1963.

Вже в цьому 1964 році впродовж перших трьох місяців залишили свою народну службу ще чотири заслужені секретарі, а саме:

Володимир Янда—секретар 503 Відділу і його основник—помер 12 лютого 1964, Василь Рогач, секретар 302 Відділу—помер 19 березня 1964, Іван Матейчук, секретар 107 Відділу—помер 21 березня 1964, Петро Лучанко, б. секретар 130 Відділу—помер 29 березня 1964

Не легко буде їх заступити в праці. Рідшають лави громадських робітників, слабне запал до суспільної праці, з вітром проходять чесноти піонерів нашого громадського життя в цім краю. Кріпимося надією, що приклад тих, що відійшли, їх труд і посвята кликатимуть нове покоління на нову службу для утвердження давніх, не здійснених ще, національних ідеалів.

Завдання Секретарського Відділу УНСоюзу

Як за ранніх років до секретарського Відділу належать різнородні обов'язки, а зокрема належать сюди:
1. Канцелярійна праця, 2. Організаційна праця, 3. Інформаційно-пропаґандивна та вишкільна праця.

Поза цим, статут накладає на головного секретаря ще інші обов'язки, а саме: бути секретарем Екзекутиви та Головного Уряду і утримувати між ними зв'язок. Крім цього, з уряду або з вибору є він членом різних союзових і не союзових установ та Комітетів, а саме Культурної Комісії, Стипендійної Комісії й інших.

У минулому 1963 році відбулися річні наради Головного Уряду в часі від 20-24 травня 1963 та п'ять нарад Головного Екзекутивного Комітету в днях 7 березня 1963, 8 травня, 23 серпня, 21 жовтня, 30 грудня. Крім цих пленарних засідань, відбулися ще чотири, присвячені виключно інвестиційним справам.

Вже в цім 1964 році відбулися ще дві наради Головного Екзекутивного Комітету, в днях 19 березня і 6 травня. Протоколи цих нарад, зладжені головним секретарем, були надруковані на сторінках „Свободи", здебільшого в „Трибуні" УНСоюзу, яка вже одинадцять років є неофіційним літописом УНСоюзу і його кипучогоу життя.

Канцелярійна праця

В минулому році праця Головної Канцелярії проходила пляново, без значних перешкод і несподіванок, які трапляються в більших скупченнях працівників. Секретарський Відділ складався подібно, як в трьох попередніх роках, з тринадцяти службовців. Асистентом гол. секретаря був Володимир Сохан, а інші службовики за літами служби були такі: Стела Расн (затруднена пів дня), Меланія Мілянович, Теодор Литвинюк, Ярослава Левицька, д-р Іван Козак, д-р Осип Волощук, Іванна Коць, д-р Марія Кобринська, мґр. Осип Стецура, мґр. Наталія Залуська, Ольга Колодій і Марта Доберчак. Кожний службовик мав свою ділянку праці, за яку відповідав, а крім того, допомагав іншим у міру потреби. Праця проходила серед дружньої атмосфери і зрозуміння відповідальности та ваги визначених кожному завдань. Усім їм належиться в цей день річних підсумків вдячна пам'ять і признання.

Секретарський Відділ пильно зберігав, вже можна сказати—традицію швидких та вичерпних відповідей на всі питання. Тільки у виняткових випадках листи, що наспіли до Головної Канцелярдї, ждали довше як пару днів на відповідь. На більшість листів відповіді були написані в день їх одержання.

Звичайно раз в тижні полагоджувано різні орудки, а саме висилку друків та інших матеріялів, а зміну спадкоємців та прізвищ членів що два тижні. Роблено це тому, щоб рівномірно розкладати працю на цілий місяць. Постійною болячкою було пізнє надсилання аплікацій ново-зорганізованих членів, які секретарі та організатори надсилали в останніх кількох днях місяця, а то й після закінчення місяця і пізніше, вимагаючи, щоб їх оформити ще з датою минулого місяця. Це припізнювало оформлення нових членів і, водночас, висилку місячних рахунків, на що деякі секретарі нарікали, нерідно власне ті, які спізняються з висилкою аплікацій...

Зв'язок з п'ятьма сотнями Відділів це нелегка справа. Про це свідчить на перший погляд неймовірне число листів, які були вислані зі Секретарського Відділу Головної Канцелярії в минулому році, а саме 31,610, (В 1962 р. 28,310) в тім 87 обіжників. Поділене на кількість місяців, це число показує, що місячно вислано листів 2,634.

У 1963 році вислано 1680 (в 1962 —1540) посилок матеріялів, потрібних секретарям Відділів, тобто кругло 140 місячно.

Велика громада має великі потреби. В минулому році змінили своїх спадкоємців 1,179 членів, (в 1962 р. 1,212) а 266 змінили свої прізвища.

2. Організаційна праця

Основою організаційної праці було і є постійне збільшування кількости членів, обслуга існуючих, вдержування Відділів з активними урядовцями та їх вишкіл, зокрема секретарів, і врешті підшукування, вишкіл і нагляд над постійними організаторами.

Ця праця не має початку і не має кінця, кожного дня ставить низку проблем, які потрібно негайно розв'язати. Найбільшою трудністю в цій праці є чимраз менше число активних громадян, які бажали б перейняти на себе труд відділових урядовців, а ще важче здобути людей на союзових організаторів. Ця болячка є не тільки спільною для всіх наших Союзів, але для всього асекураційного бизнесу, який не від сьогодні відчуває нестачу належного допливу відповідних сил.

Не легше мається діло зі здобуттям нових членів. Наше громадянство у своїй масі ще не навчилося цінити життьового забезпечення, виказуючи в цій ділянці подивугідну заскорузлість. Більшість нових членів ще дальше знаходить шлях до УНСоюзу з уваги на його непересічно-важливу громадську діяльність. Зі спонук бизнесових, тобто з потреби життьового забезпечення для себе і своїх рідних, прибуває до Союзу і досі порівняно невелика кількість членів. Як навчити американських українців відмовити собі щоденних приємностей для високої ідеї забезпечення долі своїх рідних та своєї власної на старість? Цього ще й досі не вдалося встановити. Пересічний американець є забезпечений бодай на $6,000, а пересічна американська родина на бодай $10,000, а нам вистачає „стояти" в Союзі все своє життя з $500 чи $1,000 грамотою. Родяться нові діти і росте відповідальність за їх долю, а ми дальше зберігаємо єдину $500 грамоту, мимо того, що наші прибутки зросли не раз вчетверо.

Це є центральна проблема росту УНСоюзу та збільшення його суспільно-допомогової функції, нерозривно з нею зв'язаної. Поруч з нею є ще трудніша: перерва допливу наших земляків з України і то вже повних двадцять років. Відгороджено українську еміґрацію від українського материка і тому фізично корчиться українська громада у вільному світі, бо відходять піонери, а чимало молоді відчужується від своєї громади та не дорожить її ідеалами. Та все ж завдяки величезним зусиллям Головної Канцелярії, Головного Уряду та відділових урядовців і нечисленних організаторів вдається рік за роком, серед тих невідрадних обставин, не тільки зберігати стан посідання УНСоюзу, але його постійно збільшувати. І минулий рік був роком, хоч і обмеженим, але все ж таки роком значного успіху.

Хоч ми втратили в минулому році понад 4,000 членів, то все ж ми збільшили УНСоюз кругло на понад 1,000 членів.

Якою проблемою є вдержання такої великої організації, як УНСоюз в наших умовах, можуть посвідчити наступні цифри. За останніх 10 років УНСоюз придбав точно 40,350 членів, З тої кількости, як чистий прибуток, залишилося всього 11,540 членів. Отож, при всій нашій активності вдавалося нам зберегти приблизно що-четвертого члена. Та все ж за тих десять років УНСоюз зріс з 72,814 членів до 83,493. Не сумніваємося, що заки закінчиться нове десятиріччя, ми досягнемо і перейдемо довгождану 100,000-ну границю союзової громади.

Змагання за ріст УНСоюзу в 1963 році

У минулому році, році 70-річчя „Свободи", офіційного органу УНСоюзу, з якого взяв початок сам УНСоюз, ми придбали чотири з половиною тисячі членів, точніше 4,446. Хоч ми не нарікали на 1962 рік, то все ж минулий 1963 рік був кращий за попередній, бо приніс 353 членів більше. В противенстві до 1962 року, який був роком конвенційним, щойно останні чотири місяці 1963 року принесли нам надвижку членів над убутком. Перших вісім місяців були дуже скупі, зовсім навпаки, як це було в конвенційнім році, в якому перших п'ять місяців належали до „найхудших" у нашому останньому 10-річчі. Після покриття втрат, минулий рік приніс нам 1,069 членів прибутку, в тому 330 т. зв. активних членів. Обидва числа є кращими, як у попередньому році.

Подані нижче табелі ілюструють наше минулорічне драматичне змагання за вдержання і дальший ріст нашої організації. Вони говорять про здобутки кожного місяця, хто при них найбільше прислужився: які особи, які Відділи, які округи та які стейти. В дальшому подані кляси забезпечення, що їх вибрали собі члени; серед них окреме місце займає впроваджена з вереснем минулого року акцидентова грамота. В цьому статистичному розділі також поданий рух членів, а зокрема убутки та головні причини убутків.

ЧИСЛА ЧЛЕНІВ ПРИЄДНАНИХ У 1963 РОЦІ ПО МІСЯЦЯМ

	Дорослих	Молоді	Разом
СІЧЕНЬ	134	78	212
ЛЮТИЙ	186	118	304
БЕРЕЗЕНЬ	188	89	277
КВІТЕНЬ	145	104	249
ТРАВЕНЬ	142	120	262
ЧЕРВЕНЬ	150	111	261
ЛИПЕНЬ	164	114	278
СЕРПЕНЬ	189	118	307
ВЕРЕСЕНЬ	436	111	547
ЖОВТЕНЬ	453	91	544
ЛИСТОПАД	409	92	501
ГРУДЕНЬ	561	143	704
Разом	3,157	1,289	4,446

В тому забезпечено членів акцидентовими грамотами, започаткованими у вересні 1963:

Вересень	298	Листопад	218
Жовтень	279	Грудень	291
Разом			1,086

ПЕРШУНИ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ 1963 РОКУ НАГОРОДЖЕНІ ПОЧЕСНИМИ МЕДАЛЯМИ о. ГРИГОРІЯ ГРУШКИ

ЗДОБУВЦІ ЗОЛОТОЇ МЕДАЛІ о. ГРУШКИ

І числа приєднаних членів:		І числа приєднаних членів:	
1. Володимир Ґрияк	197	8. Михайло Семків	61
2. Богдан Зорич	191	9. Роман Чучкевич	60
3. Іван Одежинський	111	10. Тарас Шпікула	57
4. Микола Ткачук	108	11. Михайло Фединишин	54
5. Евстахій Гомотюк	79	12. Іван Мельник	52
6. Єфим Омельченко	69	13. Теодосій Носієвич	52
7. Іван Красник	62	14. Петро Головачук	51
		Разом	1.204

ЗДОБУВЦІ СРІБНОЇ МЕДАЛІ о. ГРУШКИ

І числа приєднаних членів:		І числа приєднаних членів:	
1. В. Цимбала	45	17. А. Джула	28
2. Я. Карпяк	43	17. Г. Тимчій	28
3. Я. Падох	42	17. Й. Лисогір	28
4. П. Федик	38	17. Й. Ярема	28
5. Квітка Стецюк	36	22. М. Мартиненко	27
5. В. Никифорук	36	22. А. Копистянський	27
5. М. Дербуш	36	24. В. Крушельницький	26
8. Гелен Олек	34	24. І. Воробель	26
9. І. Пиндус	33	24. І. Гнідь	26
9. І. Флис	33	24. І. Телюк	26
11. д-р В. Палідвор	32	28. В. Мандзій	25
11. В. Запаранюк	32	28. С. Гавриш	25
13. В. Гавриляк	30	28. Л. Воднар	25
13. І. Геврик	30	28. І. Зазворський	25
15. С. Мотрович	29	28. М. Ольшанський	25
15. В. Попович	29	28. Е. Притула	25
17. М. Сеник	28	28. О. Вакай	25
		Разом	1,031

ЗДОБУВЦІ БРОНЗОВОЇ МЕДАЛІ о. ГРУШКИ

Ч. Відд.	Організатор	Приєднав членів	Ч. Відд.	Організатор	Приєднав членів
5	І. Сидор	21	281	І. Довгань	12
6	А. Вовк	15	283	П. Пирогашич	12
13	І. Карабин	15	287	Т. Литвинюк	19
14	М. Отрок	19	287	В. Сохан	13
14	А. Бориченко	10	289	В. Гуссар	10
19	д-р Р. Голіят	15	292	В. Дідик	10
37	Марія Процак	13	293	Марія Демидчук	11
49	М. Юречків	10	293	Мері Душник	10
57	С. Шпак	18	305	М. Гентош	14
58	І. Яковенко	10	320	І. Малко	16
59	М. Галькевич	11	325	В. Цюпа	19
63	М. Турко	16	325	В. Клоsник	12
78	І. Петрунцьо	12	334	Стефанія Боганик	10
93	І. Данилюк	15	336	Г. Кисіль	15
102	М. Бобечко	13	338	о. М. Федорович	15
106	А. Іванюк	18	342	о. П. Мелех	12
107	І. Матейчук	12	360	І. Заваликут	15
110	Емма Дудзік	10	360	І. Гаврилюк	18
120	В. Рефт	15	361	П. Кучма	16
121	О. Ґадз	10	361	І. Пригода	13
125	Іванка Подола	11	361	І. Галичин	11
130	І. Малець	15	361	д-р В. Вишиваний	10
150	І. Тарнавський	10	364	В. Владика	11
171	Стела Расн	22	375	І. Даньківський	10
173	П. Щерба	17	383	О. Хома	14
184	Б. Ластовецький	10	387	В. Олійник	18
191	В. Колодій	11	388	Євфемія Воловняк	10
194	І. Василишин	11	397	Олена Штогрин	10
194	М. Салдан	10	406	М. Мартинюк	10
206	Е. Тепер	10	423	інж. Ст. Куропась	10
214	О. Твардовський	19	423	І. Іванчук	13
217	Ф. Голод	13	423	М. Куропась	12
220	І. Мелінишин	12	427	П. Цибуляк	17
221	І. Михальцевич	16	432	І. Курман	13
230	П. Ліщак	15	434	Б. Мельник	15
234	І. Іваник	19	437	М. Малинівський	17
238	Анна Ремік	17	456	В. Воркевич	13
240	Осипа Олінкевич	12	457	Ольга Домбровська	11
251	Д. Шмаґала	10	472	Стефа Кочій	11
251	Т. Шмаґала	10	473	О. Чайківський	15
254	В. Романишин	15	465	М. Черешневський	14
266	В. Труфим	20	489	М. Шпитко	10
268	О. Барилко	10		Разом	1,172
271	І. Чопко	13			
276	С. Іваницький	18			

Звіт головного секретаря Ярослава Падоха

(Продовження)

ЛИСТА ПЕРЕДОВИХ ВІДДІЛІВ І ЇХ УСПІХИ В КАМПАНІЇ 70-РІЧЧЯ „СВОБОДИ"

Ч.П.	Ч.В.	Місцевість	Ч. присднаних членів	Ч.П.	Ч.В.	Місцевість	Ч. присднаних членів
1	432	Торонто, Онт.	113	27	345	Міннеаполіс, Мінн.	36
2	423	Шикаго, Ілл.	112	28	176	Шикаго, Ілл.	35
3	153	Філядельфія, Па.	110	29	22	Шикаго, Ілл.	34
4	194	Ню Йорк, Н. Й.	108	30	39	Сиракюз, Н. Й.	33
5	221	Шикаго, Ілл.	93	30	360	Боффало, Н. Й.	33
6	445	Вінніпег, Ман.	88	32	220	Шикаго, Ілл.	32
7	277	Гартфорд, Конн.	82	32	484	Ютика, Н. Й.	32
8	399	Шикаго, Ілл.	68	34	257	Вестбері, Н. Й.	31
9	325	Бруклин, Н. Й.	66	34	295	Акрон, Огайо	31
10	379	Шикаго, Ілл.	61	34	316	Рочестер, Н. Й.	31
11	346	Клівленд, Огайо	58	37	94	Гемтремк, Миш.	30
12	361	Ню Йорк, Н. Й.	57	37	106	Шикаго, Ілл.	30
13	155	Перт Амбой, Н. Дж.	54	39	367	Рочестер, Н. Й.	29
13	42	Пасейк, Н. Дж.	54	39	372	Плейнфілд, Н. Дж.	29
15	204	Ню Йорк, Н. Й.	52	39	14	Ню арк, Н. Дж.	29
15	418	Торонто, Онт.	52	39	245	Трентон, Н. Дж.	29
17	292	Дітройт, Миш.	51	43	161	Ембридж, Па.	28
18	35	Шикаго, Ілл.	48	43	45	Філядельфія, Па.	28
19	12	Гардфорд, Конн.	46	45	327	Гемпстед, Н. Й.	27
19	471	Монтреал, Кв.	46	46	414	Ню Гейвен, Конн.	26
21	385	Міннеаполіс, Мінн.	45	46	349	Менвил, Н. Дж.	26
22	114	Шикаго, Ілл.	44	46	171	Джерзі С., Н. Дж.	26
23	402	Етобікок, Онт.	43	46	347	Милвил, Н. Дж.	26
24	25	Джерзі С., Н. Дж.	41	50	5	Асторія, Н. Й.	25
25	441	Форт Вілліям, Онт.	39	50	131	Шикаго, Ілл.	25
26	287	Дж. С., Н. Дж.	37	50	337	Балтімор, Мер.	25

ДОСЯГНЕННЯ ОКРУГ В КАМПАНІЇ 1963 РОКУ

П.Ч.	Округа	Присднала членів	Квота	П.Ч.	Округа	Присднала членів	Квота
1.	Chicago	688	700	19.	Passaic	70	100
2.	New York	553	700	20.	Frackwille	66	150
3.	Philadelphia	393	550	21.	Buffalo	56	150
4.	Toronto, Can.	385	500	22.	Allentown	45	125
5.	New Haven	225	250	23.	Woonsocket	40	75
6.	Cleveland	219	400	24.	Youngstown	31	150
7.	Detroit	207	300	25.	Ford City	30	100
8.	Jersey City	150	175	26.	Sudburry, Can.	31	75
9.	Perth Amboy	144	175	27.	Boston	29	150
10.	Newark	128	250	28.	Wilkers Barre	25	75
11.	Pittsburgh	125	200	29.	Scranton	22	125
12.	Rochester	125	250	30.	Ludlow	17	40
13.	Utica	102	175	31.	Elmira	16	50
14.	Winnipeg, Can.	100	100	32.	Smithmill	7	50
15.	Minneapolis	99	150	33.	St. Louis	6	50
16.	Montreal, Can.	94	250		Необ'єднаних 25 відділів	69	
17.	Troy	75	150				
18.	Baltimore	73	150				

СПИСОК ЗДОБУТИХ МЕДАЛЬ о. ГРИГОРІЯ ГРУШКИ ПО ОКРУГАХ

П.Ч.	Округа	Золоті	Срібні	Бронзові	Разом
1.	НЮ ЙОРК	—	7	17	24
2.	ШИКАГО	5	4	8	17
3.	ФІЛЯДЕЛЬФІЯ	1	5	6	12
4.	КЛІВЛЕНД	1	1	7	9
5.	ТОРОНТО	3	—	5	8
6.	ПІТТСБУРГ	—	1	5	6
7.	НЮ ГЕЙВЕН	1	1	3	5
8.	РОЧЕСТЕР	—	2	3	5
9.	СИРАКЮЗ	—	2	3	5
10.	ДЖЕРЗІ СИТІ	—	1	4	5
11.	ТРОЙ	—	—	5	5
12.	НЮАРК	—	—	5	5
13.	ДІТРОЙТ	1	2	1	4
14.	ПЕРТ АМБОЙ	1	2	1	4
15.	БОФФАЛО	—	1	3	4
16.	МОНТРЕАЛ	—	1	2	3
17.	МІННЕАПОЛІС	—	2	—	2
18.	БАЛТИМОР	—	1	1	2
19.	ВУНСАКЕТ	—	—	2	2
20.	ФРЕКВИЛ	—	—	2	2
21.	ПАССЕЙК	1	—	—	1
22.	АЛЛЕНТАВН	—	1	—	1
23.	ВІННІПЕГ	—	1	—	1
24.	БОСТОН	—	—	1	1
25.	СКРЕНТОН	—	—	1	1
26.	ЯНГСТАВН	—	—	1	1
27.	НЕОБ'ЄДНАНИЙ ВІДДІЛ	—	—	1	1
	РАЗОМ	14	34	87	135

НОВІ ЧЛЕНИ 1963 РОКУ ТА ЇХ ЗАГАЛЬНА СУМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ

П.Ч.	Стейт, Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення
1.	New York	916	$1,682,500
2.	Illinois	661	1,364,000
3.	Pennsylvania	623	1,022,000
4.	New Jersey	564	1,153,500
5.	Ontario, Canada	447	1,008,500
6.	Ohio	253	496,500
7.	Connecticut	225	597,500
8.	Michigan	171	200,000
9.	Manitoba, Canada	100	256,500
10.	Quebec, Canada	94	247,000
11.	Minnesota	87	253,500
12.	Maryland	68	139,500
13.	Massachusetts	59	129,500
14.	Rhode Island	35	72,000
15.	Wisconsin	32	51,000
16.	Indiana	24	23,500
17.	Delaware	17	61,500
18.	California	15	18,000
19.	Alberta, Canada	13	31,500
20.	British Columbia, Canada	9	37,000
21.	Nebraska	8	10,000
22.	Missouri	7	6,500
23.	District of Columbia	5	9,000
24.	Colorado	5	11,000
25.	New Hampshire	2	2,000
26.	West Virginia	2	2,000
27.	Saskatchewan, Canada	2	3,000
28.	Kansas	1	500
29.	Florida	1	5,000
		4,446	$8,894,000

В стейтах Арізона, Норт Дакота, Орегон, Вашингтон і Вайомінг та в провінції Нової Скотії не присднали відділи УНСоюзу в 1963 році ані одного члена.

РУХ АКТИВНИХ ЧЛЕНІВ У 1963 РОЦІ
(Прибутки і втрати в числі членів)

Стан числа членів з 1. січня 1963 року	75,278
Нові члени за 1963 рік	4,446
Разом	79,724

НОВІ ЧЛЕНИ ПРИСДНАНІ В 1963 РОЦІ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення $
I (Часове забезп. до 16 р.)	65	65,000
P-20	403	386,000
E-20	391	344,000
E-18	373	375,500
P-65	35	26,000
E-65	22	21,500
Разом	1,289	1,218,000

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення $
W	437	453,500
P-20	824	832,500
P-65	88	110,000
E-20	539	550,500
E-65	138	211,000
D.P.	45	88,500
A.D.D.	1,086	5,430,000
Разом	3,157	7,676,000
Разом молоді і дорослих	4,446	$ 8,894,000

ПОЯСНЕННЯ КЛЯС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УНСОЮЗІ

КЛЯСА I — забезпечення до 18, або 16 року життя.
КЛЯСА II — забезпечення платне по смерті з вкладками до 70 року життя.
КЛЯСА III (E-16) — 16-літнє вивінувальне забезпечення.
P-20 — забезпечення платне по смерті з вкладками впродовж 20 років.
E-20 — двадцятилітнє вивінувальне забезпечення.
E-18 — вивінувальне забезпечення платне у 18-му році життя.
P-65 — забезпечення платне по смерті з вкладками до 65-го року життя.
E-65 — вивінувальне абезпечення платне після осягнення 65-го року життя.
W. T — забезпечення платне по смерті з вкладками впродовж цілого життя.
O (P-70) — забезпечення платне по смерті з вкладками до 70-го року життя.
DP — забезпечення з подвійною сумою посмертного до 60-го року життя з вкладками платними впродовж цілого життя.
ADD — акцидентове забезпечення.

Втрати

Суспензи	876
Передчасні грошові звороти	769
Виплачені E грамоти	757
Виплачені P грамоти	838
Посметні виплати	693
Всі інші втрати	183
Разом втрати	4,116
Стан числа членів з 31. грудня 1963 року	75,608

ГОЛОВНІ ПРИЧИНИ ВТРАТ ЧЛЕНІВ У КАМПАНІЇ 1963 РОКУ ПО МІСЯЦЯХ

	Сусп.-відм.	Грошові звороти	Випл. E грам.	Випл. P грам.	Посмертні виплати
СІЧЕНЬ	47	98	39	75	48
ЛЮТИЙ	107	66	59	76	61
ВЕРЕЗЕНЬ	95	82	83	69	76
КВІТЕНЬ	142	47	56	65	61
ТРАВЕНЬ	30	53	79	71	59
ЧЕРВЕНЬ	103	52	55	78	63
ЛИПЕНЬ	99	76	46	74	48
СЕРПЕНЬ	67	59	54	64	46
ВЕРЕСЕНЬ	33	75	65	64	51
ЖОВТЕНЬ	69	62	58	71	57
ЛИСТОПАД	62	47	89	61	63
ГРУДЕНЬ	22	52	74	70	60
Разом членів	876	769	757	838	693

СТАН ЧЛЕНІВ

	Число членів	Їх сума забезпечення
Стан усіх членів 1. січня 1963	82,424	$63,474,776
Стан усіх членів 31. грудня 1963	83,493	69,741,299
Чистий прибуток за 1963 рік	1,069	$6,266,523
Стан активних членів 1. січня 1963	75,278	$58,577,520
Стан активних членів 31. грудня 1963	75,608	64,337,739
Чистий прибуток за 1963 рік	330	$5,760,219

Перша таблиця, поміщена вгорі, показує кількість членів за місяцями. Ті цифри мають дивну вимову. Щоб ми тільки хотіли прислухатися до мови цих чисел! Вісім перших місяців союзові діячі відпочивали після інтенсивної праці в минулому році. Цей відпочинок був куди довший, як вісім місяців, бо, як пригадуємо собі, тільки перших п'ять місяців 1962 року принесли помітні успіхи. Після конвенції від червня до грудня не було ні одного місяця, який переступив би 300 членів, навіть грудень, традиційно дуже успішний місяць, приніс нам ледве 290 членів! Цей семимісячний відпочинок з 1962 року, на жаль, продовжувався на дальших вісім місяців 1963 року. Цих п'ятнадцять скупих місяців не дозволили нам у тих обох роках здобути направду великих досягнень, на які УНСоюз сподівався в своїм конвенційнім році та році 70-річчя „Свободи". Щойно чотири останні місяці минулого року принесли гарні осяги. Три місяці: вересень, жовтень та листопад—принесли понад 500 членів, а грудень—понад 700. Це дозволили нам на кругло 1,000 осіб збільшити УНСоюз в минулому році. Коли б ми зберегли цей ритм праці повний круглий рік, успіх минулого року був би вдвоє, або втроє більший.

Великою поміччю в нашій членській кампанії була нова акцидентова грамота, яку, на жаль, ми впровадили щойно у вересні минулого року. Все ж за цей короткий час вона принесла понад 1,100 аплікацій. Про неї ще кілька слів згодом. Ця грамота вказує на постійну потребу впроваджувати нові роди забезпечення, які здобули чи здобувають популярність у широкому асекураційному світі.

Дальші таблиці показують першунів минулорічної кампанії: особи, відділи, округи і стейти.

Наші сотники — люди і Відділи

На початку всіх табель, подібно, як в кожній союзовій акції, побачите цих союзових капітанів, які беруть на свої плечі обов'язки, призначені для десяток людей. Минулорічними сотниками є чотири відомі союзові діячі: Володимир Гірняк, Богдан Зорич, Іван Одежинський і заслужений, але все ще не „вислужений" ветеран всіх союзових „походів" Микола Ткачук. Двох з них головні радні УНСоюзу; другі два—постійні Союзові організатори; а всі вони від довгих років відомі переможці у численних наших кампаніях. Два перші здобули по близько 200 членів, а другі два перейшли сотню. Всі вони заслужилися для УНСоюзу і без уділу цієї чвірки, яка придбала для Союзу в минулому році 607 членів, наш „чистий" прибуток, був би майже на половину менший.

В минулому році мали ми теж чотирьох збірних „сотників", тобто чотири Відділи, які здобули більше, як сотню членів. До них належить 432 Відділ з Торонта, 423 Відділ з Шикага, 153 Відділ з Філядельфії і 194 Відділ з Ню Йорку. Це не випадкове, що найкращі Відділи знаходяться в чотирьох найбільших метрополіях УНСоюзу. Всі вони здобули разом 443 члени, тобто рівно 10 відсотків загальної суми нових членів, що їх придбано в минулому році. Тільки подумати: 4 Відділи придбали стільки членів, скільки припадало б на 50 Відділів, тобто десяту частину всіх 500 Відділів УНСоюзу. Всі вони заслужили собі на окреме признання і подяку, тим більше, що їх здобутки майже рівні.

Почесна Союзова ґвардія

До тієї почесної союзової ґвардії, на чолі якої стоять 4 названі сотники, належить куди більше осіб. Усі вони знаходяться у Почесному Клюбі Заслужених Союзовців, який був заснований 3 роки тому, в 1961 році. Цей Клюб має вже свою історію. В першому (передконвенційному) році в ньому знайшлися 56 членів, в 1962 році — 42 члени, а в 1963 49. В 1961 році цей клюб зорганізував 2,894 нових членів, тобто 60 відсотків загального річного прибутку. В 1962 році члени клюбу здобули тільки 1826, тобто 45 відсотків загального прибутку, а в минулому році 2,281, тобто рівно 50 відсотків всього нового членства здобутого в тому році.

Між членами цього Клюбу знайшлися минулого року тільки дві організаторки-жінки. Є ними секретарка 25 Відділу і працівниця Видавництва „Свобода" п. Квітка Стецюк та головна радна з Шикага п. Олена Олек. В обох раніших роках жінок — членів Клюбу було 5. Не диво, що відомий поет і союзовець Микола Дербуш з Міннеаполіс, якраз цим двом жінкам організаторкам присвятив свій гарний вірш, написаний з нагоди 70-річчя УНСоюзу.

Поміж членами Клюбу знаходиться 21 осіб, які в третє, тобто постійно від заснования Клюбу, здобули його членство і 13 членів, які здобули цю почесть вдруге. Ці числа говорять про це, що багато союзових діячів прийняло за свій святий обов'язок зберігати це почесне клюбове членство, тобто щороку придбати Союзові бодай 25 нових членів. Тільки подумати: коли б ми мали 200 членів цього Клюбу, ріст УНСоюзу був би запевнений на довгі роки і то—прискорений ріст.

Приємно довідатися, що серед цієї почесної союзової ґвардії, як в попередніх роках, знаходиться 5 союзових діячів з Канади, а саме Богдан Зорич і Іван Мельник з Торонта, Іван Геврик з Вінніпігу, Єфим Омельченко з Ґримсбі та Володимир Цимбала з Монтреалу.

Усі Відділи Канади здобули в мин. році 669 члени, що дає близько 9 відсотків всього канадійського членства Українського Народного Союзу.

Найкраще відмічення 70-річчя „Свободи"

Окрему ролю в праці та успіхах УНСоюзу минулого року відіграло 70-річчя органу УНСоюзу, „Свобода", яка народилася 70 років тому, 5 місяців скоріше перед УНСоюзом. Бенкетами та концертами відмічено цей ювілей, але куди кращим відміченням було скріплення УНСоюзу тисячами нових членів силами, в першу чергу, тих союзових діячів, які придбали 10 або більше членів і за це здобули пам'яткову медалю засновника „Свободи" і УНСоюзу о. Григорія Грушки. Окремі табелі говорять про велике число осіб, які здобули цю медалю в трьох її виданнях, в золоті, сріблі і бронзі. Цих 132 відзначених медалею осіб присднало для УНСоюзу разом 3,413 членів, тобто більше, як три-четвертини всього нашого минулорічного прибутку.

Між цими нагородженими медалею організаторами знаходяться 14 жінок і 10 канадійців.

Приклад „згори"

Дотеперішні успіхи УНСоюзу спиралися на гармонійній співпраці союзових „верхів" із союзовими „низами", якщо про верхи і низи можна говорити в такій демократичній організації, як УНСоюз. В минулорічній кампанії змагалися поміж собою не тільки відділові урядовці і організатори, але також головні урядовці. Зі скромности ми не проголошували цих змагань. Йшли вони тільки в межах Головного Уряду і тільки головні урядовці одержували повідомлення про стан цих змагань. Тепер прийшов час, щоб облегшити тверду долю відділових урядовців, поінформувавши їх, що на всіх 24 головних урядовців 22 брало участь в минулорічній кампанії і придбало разом дуже імпонуюче число 606 членів, тобто 11 відсотків всього минулорічного прибутку. Пересічно на кожного учасника цього змагання припадає маєже 26 членів, а на всіх членів гол. уряду— по 25. Треба вірити, що союзовий загал прихильно прийме цю вістку, яка є неначе символом нерозривної солідарности всієї союзової громади, яку найкраще пізнати в спільній, солідарній праці.

УЧАСТЬ ОКРУГ У ЗДОБУТКАХ МИНУЛОГО РОКУ

Шикаґівська округа „тричі герой УНСоюзу" Вінніпезька єдина виконала свою квоту

Минулорічна кампанія проходила силами поодиноких людей і відділів, але в межах округ, які одержали квоти нових членів, що їх згодом розклали на відділи. Розложення квот відбувалося на окружних зборах, за згодою відділів В цей спосіб ці відділові квоти не були на них наложені, але прийняті добровільно. Це почуття добровільно прийнятого обов'язку збільшувало їх активність.

На всі 33 союзові округи тільки одна округа в Вінніпегу виконала в 100 відсотках свою квоту, яка виносила 100 членів. Є це великий здобуток зокрема цієї округи, яка десятиліттями майже не зростала, задоволяючись двома-трьома сотками усього союзового членства.

До виконання квоти наблизилися в великій мірі округи в Ню Гейвен, Джерзі Ситі, Перт Амбою, Пассейку, а в першу чергу округа Шикаго, якій забракло тільки 12 членів для того, щоб виконати свою імпонуючу квоту 700 членів. Першу половину року на чолі табелі міжокружних змагань стояв Ню Йорк, але в другій половині місцеві секретарі і організатори при видатній допомозі досвідченого обласного організатора В. Гірняка, перемогли гордий Ню Йорк і оборонили свій дворічний чемпіонат, здобувши на постійно почесний прапор УНСоюзу.

Дальші таблиці інформують, які кляси вибрали минулого року нові члени, які втрати у членах ми понесли в минулому році, в яких місцях та з якої причини. Минулого року збільшилася кількість суспенз у порівнянні з попереднім роком на 94 члени, але зменшилася кількість передчасно згрошевлених грамот на 37 членів. Спільна кількість цих зайвих втрат небагато різниться за оба роки. Зате постійно збільшується кількість виплачених грамот. У минулому році виплачено дозрілих вивінувальних грамот 132 членам більше, як у попередньому році, а посмертних виплат було 39 більше.

Остання таблиця цієї групи виявляє чистий прибуток за минулий рік активних членів 330, а всіх членів 1,069. Якщо порівняти цей прибуток з прибутком за останнє десятиріччя, то можемо ствердити, що пересічно прибуває до нас річно начисто 1,000 членів. За останніх десять років прибуло до нас десять з половиною тисяч членів.

Аналіза членства з кінцем 1963 року

З черги приступимо до аналізи другої групи статистичних таблиць, які на перший погляд не цікаві, але мають своє поважне значення для зрозуміння структури членів УНСоюзу та тенденцій, які виказує наша союзова практика.

Ці табелі дають вказівки органам УНСоюзу щодо плянування праці на майбутнє. З молодечих кляс забезпечення найпопулярнішою зберіглася вивінувальна 20-річна грамота, але найбільшу динаміку виказує студійна грамота. Найменшою популярністю втішається кляса P-65. Другою з черги щодо популярности є кляса P-20. Швидко збільшується кількість членів на виплаченому забезпеченні. Воно майже подвоїлося за останній рік.

У Відділі дорослих членів дальше найпопулярнішою клясою є P-20, після неї забезпечення на все життя, а дальше 20-річна вивінувальна. Швидко зростає акцидентове забезпечення. Зате інші кляси забезпечення є мало популярні. Зокремо можна це сказати про клясу ДР. В останньому році цією клясою забезпечено тільки 45 осіб. Не багато більше забезпечилися в клясі P-65, бо тільки 88 осіб. Останній рік не виявив ніяких нових тенденцій відносно популярности давніх кляс забезпечення.

Відношення дорослих членів до молоді є приблизно 2 до 1. Цікава таблиця, що показує кількість усіх членів по стейтах. У минулому році вперше в історії УНСоюзу нюйоркський стейт висунувся на перше місце, здобувши 78 членів більше від досі передового, пенсилванійського стейту. Минулого року цей стейт втратив 222 члени тоді, коли нюйоркський стейт виявив прибуток 175 членів. Так відійшла Пенсилванія, колиска УНСоюзу, на друге місце. На третьому зберігся ілінойський стейт, а на четвертому нюджерський, подібно, як це було попереднього року. Хоч Ілиной перейшов 10,000-ну границю членів, дуже цікаво підмітити, що Ню Джерзі додержав йому кроку і різниця поміж членством обох стейтів залишилася та сама, що раніше, тобто рівно 500 членів. П'ятий з черги найбільший стейт Огайо збільшився в минулому році на 138 членів, зате Онтаріо, хоч зберегло п'яте місце, майже не підросло, бо його чистий приріст у минулому році виніс тільки 23 члени. Як на Канаду, яка досі постійно росла швидше від ЗДА, цей невеличкий прибуток виявляє собою великий крок назад. Всі інші стейти зберегли менше-більше свою позицію, тільки Манітоба в Канаді виявила значний крок вперед, здобувши, від довгих років невідомий, чистий прибуток 53 члени, що допомогло їй з 16-го місця перейти на місце 15-те.

Остання табеля говорить про кількість членів реасекурованих в минулому році. Число зросло на 63.

Ця табеля виявляє, що під цю пору загальна сума забезпечення всіх членів УНСоюзу становить $69,741,299 Додаткове подвійне забезпечення на випадок акциденту видав УНС на $16,811,500. Крім цього, забезпечено платників (здебільшого батьків) забезпеченої молоді на $3,299,300. Отож загальна сума забезпечення, виданого УНСоюзом, становить $89,851,799. Коли від цього відтягнути суму, на яку реасекуровано членів, то загальна сума зобов'язань затягненого УНСоюзом у відношенні до своїх членів виносить $88,634,010.

Ця сума значно збільшилася в минулому році, передовсім з уваги на понад $5,000,000 забезпечення акцидентового.

ЗАГАЛ ЧЛЕНІВ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(Стан з грудня 1963 року)

Департамент Молоді

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
I (T-18 і T-16)	1,781	$1,192,500
II (P-70)	335	120,570
III (E-16)	244	24,400
P-20	8,708	6,583,000
E-20	9,422	6,528,250
E-18	4,555	3,775,500
P-65	121	110,000
E-65	124	103,500
Активні члени разом	25,290	$18,435,720
Члени на виплаченому забезпеченні	605	346,121
Члени на безплатному продовженні	804	485,237
Всіх разом у Деп. Молоді	26,699	$19,267,078

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів	Їх сума забезпечення
I (Старий рід)	133	$114,509
II (P-70)	455	334,500
T	6,673	5,675,950
W	12,336	9,363,569
P-20	15,758	12,915,500
E-20	11,026	8,782,500
P-65	857	858,500
E-65	1,211	1,552,500
DP	339	623,000
ADD	1,078	5,390,000
Дорослі члени з молодечими грамотами:		
P-20	202	131,250
E-20	238	151,250
E-18	5	4,000
P-65	3	2,000
E-65	4	3,000
Активні члени разом	50,318	$45,902,019
Члени на виплаченому забезпеченні	5,236	3,688,064
Члени на безплатному продовженні	1,240	884,138
Всіх разом у Деп. Дорос.	56,794	$50,474,221

ПІДСУМКИ

ДЕП. МОЛОДІ	26,699	$19,267,078
ДЕП. ДОРОСЛИХ	56,794	50,474,221
ВСІХ ЧЛЕНІВ РАЗОМ	83,493	$69,741,299

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПО СТЕЙТАХ І ПРОВІНЦІЯХ
(Стан з 31-го грудня 1963 року)

П.Ч.	Стейт, Провінція	Число членів	Їх сума забезпечення	Число Відділів
1.	New York	17,177	$13,823,613	81
2.	Pennsylvania	17,099	13,844,038	140
3.	Illinois	10,248	8,155,718	31
4.	New Jersey	9,737	8,183,861	60
5.	Ohio	7,138	5,876,728	29
6.	Ontario, Canada	5,197	5,311,888	32
7.	Michigan	4,060	3,250,931	11
8.	Connecticut	3,311	2,877,251	17
9.	Massachusetts	1,447	1,078,292	11
10.	Quebec, Canada	1,333	1,332,928	8
11.	Maryland	1,001	847,121	7
12.	Minnesota	938	961,459	4
13.	Rhode Island	843	705,966	7
14.	Missouri	482	346,666	4
15.	Manitoba, Canada	433	569,621	3
16.	Indiana	419	317,000	5
17.	Nebraska	332	231,000	3
18.	California	326	263,570	2
19.	Delaware	319	278,990	2
20.	Alberta, Canada	257	316,750	3
21.	Wisconsin	217	184,094	3
22.	West Virginia	181	121,945	3
23.	British Columbia, Canada	154	183,000	2
24.	Kansas	150	112,350	1
25.	District of Columbia	135	96,223	1
26.	New Hampshire	117	101,892	1
27.	Saskatchewan, Canada	112	114,504	1
28.	Colorado	112	91,500	1
29.	Florida	87	65,550	1
30.	Arizona	39	27,500	1
31.	North Dakota	30	15,250	1
32.	Washington	25	18,600	1
33.	Oregon	19	10,000	1
34.	Nova Scotia, Canada	9	10,000	1
35.	Wyoming	7	6,000	1
		83,492	$69,740,799	483

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ЧИСЛА ЧЛЕНІВ І ЇХ СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(Стан з 31. грудня 1963 року)

	Число членів	Їх сума забезпечення
Активні члени деп. молоді	25,290	$18,435,720
Активні члени деп. дорослих	50,318	45,902,019
Члени на виплаченому забезп.	5,841	4,034,185
Члени на безплатному продовж.	2,044	1,369,375
Разом	83,493	$69,741,299
З того реасекуровано членів	555 на суму	617,289
та їхнє подвійне забезпечення		600,500

ДОДАТКОВІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Подвійне забезпечення на випадок смерти внаслідок нещасливого випадку:

Активних членів	18,521	$16,705,000
Членів з випл. грамотами	130	106,500
Разом	18,651	$16,811,500
Забезпечення платника в деп. молоді	3,772	$3,299,000

(Продовження в наступному числі)

Ярослав Курдидик

ТАМ, ДЕ МОГИЛИ ПРОМОВЛЯЮТЬ Й ОСКАРЖУЮТЬ

У гарячі літні дні, коли вулиці Ню Йорку жахтять духотою так, що ця світова метрополія нагадує велетенську розпалену кам'яну піч, тоді ми частенько думаємо про одне — куди б то чим далі втекти від неї і відпочити десь у прохолоді...

Мало кому приходить на думку, що на яку годину їзди від Ню Йорку є „клаптик правдивої української землі"... Це Савт Бавнд Брук, Н. Дж., де провід Української Православної Церкви у ЗДА, що є нині під зверхністю Владики - Митрополита Іоанна, придбав велику посілість і створив тут Центральний Осередок для цілої Церкви. Всім відомо, що тут збудовано величавий Храм - Пам'ятник на спомин тих, що своє життя віддали за свою Церкву, за волю й незалежність свого народу. Є тут ще дуже симпатична тимчасова церква Св. Андрія Первозваного, біля якої і почались гуртувати довколишні українці, які створили парафію і окреме „Українське селоколонію". Коли ви туди попадете, будете почувати себе так, як це було колись у нас на нашій Батьківщині.

Всюди, де тільки не зустрнете наших людей, відчуваєте оту прикметну нашим рідним землякам, невдавану сердечність, теплоту і щирість. У Савт Бавнд Бруку все це якесь таке невловиме, близьке, своє і дороге...

Коли ми з дружиною доїздили автобусом до Бавнд Бруку, я спитав мого сусіда, чи автобус зупиняється коло „Юкрейнісн Меморіял Черч", — він потакнув і спитав:

— А, ви може теж українці, що туди їдете?...

— Еге ж, кажу.

— Я живу тут по сусідству і мушу вам сказати, що за те, що ви тут у тому короткому часі доконали, мусять бути горді всі ваші земляки. Із колишньої розлогої посілости, — продовжує мій сусід, ви зробили символічне паломниче місце. А цвинтар коло церкви із тими чудовими пам'ятниками вказує на те, що ви гідно звеличуєте всіх тих, хто від вас відходять...

Якось так склалося, що саме тоді, як ми почали оглядати із-зовні Храм, а потім і окремі пам'ятники на могилах, зайшов туди Владика Мстислав, а опісля долучився на короткий час, ще і „його правиця", о. Прот. Богдан Железівський, а ще за момент ми зустрілись з місцевим парохом й опікуном цвинтаря, о. Прот. Щадинським.

Правду сказавши то майже все те, що із задумів та ідей перейшло в дійсність, це заслуга Архиепископа Мстислава. Його інціятиву підтримували та допомагали йому не тільки Члени Консисторії, але і дослівно всі ті, що їм на ім'я — добрі українці і вірні християни. Сьогодні Храм - Пам'ятник, який за всякою правдоподібністю буде викінчений ще в цьому році, перейшов вже кошт 600 тисяч долярів.

— А почали ми цю монументальну будівлю, маючи не цілих тільки сорок тисяч долярів. Розпочали ми її з вірою в Божу допомогу і нашу українську доброту і щедрість, — продовжує Архиепископ Мстислав. І признати треба, що він, Архипастир свого українського Стада, знає його благородність, віру і силу...

— Ви перейдіться поміж могили, — заохочує нас Владика Мстислав, а побачите, що наш цвинтар поруч Храму, це місце, на якому спочивають ті, що то колись у різний спосіб служили своїй Вітчизні. Ви зустрінете на цьому цвинтарі своєрідний профіль нашої дорогої Батьківщини. Людей усіх прошарків, починаючи від тих, що творили його основу, а кінчаючи на тих, що були його духовими творцями, провідниками і захисниками...

Я слухаю слів Архиепископа і погоджуюся з ним. Так, Савт Бавнд Брук, — це сьогодні поняття про місце, де коло Храму - Пам'ятника на цвинтарі у його підніжжі спочивають самі тільки українці. Одні поруч одних, православні і католики. Всі ті, що колись так же самісько дома один коло одного, працювали разом, творили, переносили і ділили спільне горе і спільну радість. Що захищали її спільно зброєю, хоч і встоятись не було сили... І тепер вони спочивають вічним сном серед своєї громади у підніжжі цього величавого Храму, що головною найвищою золотою банею сягає високо в гору і неначе братається з небом, а двома меншими банями, як двома ласкавими материнськими руками, простягається у молитві за їхні душі... Приглядаюся написам на пам'ятниках. Скільки поміж ними колишніх моїх знайомих... Людей, до слів і думок, декого з них прислухалися ми, на доповідях, про виступи яких ми не раз чули і читали в журналах і часописах. Там, колись уже давно на рідній землі, а потім і на чужині...

Перша впадає мені до уваги могила д-ра Лева Ганкевича, члена Уряду ЗУНР. Могила ще свіжа і без пам'ятника. Але його пам'ятник у кожного з нас, тепер вже літніх громадян, а колишніх політв'язнів, яких він оороняв на польських процесах. Блискучий правник і найкращий промовець...

Наші Духовники: О. Протоєрей П. Білонь, Священик Армії УНР, о. Прот. Варварів...

Професори: Михайло М. Вступів, Микола Єфремов, А. Дерев'янко, Котович, Ів. Дубина - Дубинець, відомий хірург, проф. Борис Андрієвський.

А там зібралася вже і досить численна громада наших мистців: Композитор Микола Фоменко, маляр - графік, Микола Бутович, скульптор Микола Мухин, письменник Тодось Осьмачка і Федір Дудко...

А наші військовики?... Боже, аж важко повірити, що вони вже так масово відмаршували у вічність... Люди, з яких немов би кожний по своєму викував собі місце у Всенародному Пантеоні, щоб там залишитися назавжди із ранами на тілі і хрестами заслуги на грудях. Вони тут усіх ранг і спеціяльностей та призначень...

На їхньому чолі стоїть кремезний і завжди бадьорий, генерал - поручник Іван Омелянович - Павленко. За ним іде полк. Микола Кулоківський — полковник для спеціяльних доручень при Головному Отамані Військ УНР, полк. Петро Філоненко, В. Савченко, А. Шульгин, Капітан Фльоти Святослав Шрамченко д-р О. Плітас, лікар Армії УНР, поручник А. Зубенко, Хорунжий Ол. Литвиненко і багато ще таких, що служили колись під українським національним прапором і залишилися йому вірними. До останнього менту свідомости... І цей сумний похід немовби замикає Олексій Балабас, осаул Кубанського Війська...

І щораз то добавляються до них все нові і свіжі могили..

Останні з них це Осипа Качана та інж. Василя Щербиня з Харкова, який помер у травні ц. р.

Всі вище згадані могили це ті, які немовби то говорили до нас і когось нам пригадували. Але є тут на цьому цвинтарі і „Могили - Символи"... Вони оскаржують наших ворогів і викутими у ґраніті словами намагаються промовляти по всяк час і вічно... Не тільки до своїх, але і до чужинців, що вряди - годи заходять сюди..

Ось величний Пам'ятник - Символ: — ГАЛАТ - АДАМОВИЧ. — „На віки у наших серцях" — Корний, Софія, Галина — замордовані 1945 року. Іван забитий 1942. р.

„Спіть дорогі до радости і воскресіння — Політв'язні концтаборів і заслань Сибіру"... І останній пам'ятник, на якому здержалися мої очі: РОМАНЕНКО — синові Анатолеві — Замучений на Камчатці і там похований. Вічна Пам'ять.

Україно, Україно ось де Твої діти...

Клякаємо з дружиною і молимося, коло цієї останньої могили. Коли ми піднялися — і в неї і мене були в очах сльози. Ми не перекинулися ані не обмінялися одним словом.

Але стиском руки, ми переказали одне одному може і більше, як живими словами...

Так у Савт Бавнд Бруку на цвинтарі ми побули дійсно, хоч і поміж покійними, але своїми рідними. Між членами великої і геройської Нації, яку так, як це було зазначене на Символічній — Могилі Галата - Адамовича, чекає радість і неминуче Воскресіння...

У БОРОТЬБІ ЗА ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ

(Вісті зі Школи Українознавства Т-ва Рідна Школа в Дітройті — Схід)

Школа Українознавства у Дітройті - Схід провела свою працю в 1963 - 1964 шкільному році під гаслом протестаційної акції проти русифікації нашої молоді на рідних землях. Гідною відповіддю на злочинну дію російського колоніялізму було поставлене тут завдання — приєднати всю українську молодь до Школи Українознавства та виховувати її в національному дусі і в дусі боротьби за українську справу. І під тим оглядом ми маємо деякі успіхи.

В 1963 - 64 шкільному році закінчило навчання в нашій школі 322 хлопців і дівчат.

Навчання проходило в одинадцяти клясах.

Шестеро учнів склало матуральний іспит з українознавчих предметів (мова й література, історія та географія й історія української культури).

Головою матуральної комісії був колишній довголітній директор нашої школи, а тепер інспектор Шкільної Ради УККА, проф. д-р Мирон Дольницький. Члени комісії: д-р Б. Лончина, інж. К. Ніщименко, пані Н. Розмай - Веретенченко й д-р Б. Кушнір

Матуральний іспит пройшли наступні учні (подаємо в абетковому порядку): Витвицький Богдан, Гвозд Ольга, Кравс Мотря, Кушнір Андрій та Надія Олесницька

Батьківський Комітет сердечно ґратулює усім матуристам й бажає їм дальших успіхів у вивченні предметів українознавства вже як студентам американських університетів.

Важливою подією в минулому шкільному році було спільне святкування усією шкільною молоддю та молодечими організаціями 150-річчя з дня народження Шевченка. Воно відбулося за ініціятивою Т-ва Рідна Школа у Дітройті - Схід.

Успіх цей тим більший, коли зважити, що тільки дві Школи Українознавства (на сході й заході) діють в рамах Шкільної Ради УКК. Обидві англомовні кат. парафіяльні школи і Школа Української православної церкви, під оглядом навчання українознавства, ще покищо не з'єднані із Шкільною Радою УККА Треба сподіватись, що до з'єднання в ближчому, чи дальшому майбутньому напевно прийде.

Щоб заохотити до проведення цього спільного святкування, обидві Школи Українознавства пожертвували свої пайки із прибутку на користь парафіяльних англомовних Шкіл. Ці зусилля Т-ва Рідна Школа й обох українських шкіл до єдности, громадянство приняло з великим задоволенням.

Закінчення шк. року 1963-64 відбулося дуже врочисто.

Після слова директора й роздачі свідоцтв й книжкових нагород, програму дня виповнили деклямації Шевченкових творів.

Деклямували учні, що перемогли в конкурсі деклямації Шевченкової поезії.

У вересні ц. р. сповняться 15 років невтомної праці нашої Школи Українознавства.

Ювілейне відзначення тієї події підготовляє Громадський Комітет складений з товариств, організацій та визначних рідношкільних діячів із терену нашого міста.

О. С-ий

● В Альжирі арештовано колишнього шефа альжирського екзильного уряду з часів альжирської визвольної війни, пізнішого президента альжирського парляменту, Фергата Абаса. Він був завжди в опозиції до диктаторських методів президента Ахмеда Бен Белли, проти його „соціялістичних" реформ і приязни з кубинським Фіделем Кастром.

✝

З глибоким жалем сповіщаємо про смерть

КОНСТАНТИНА СЕМЕНОВИЧА
КОНОНЕНКА

що сталася 28-го серпня 1964 року о 10-ій годині рано.

ПОХОРОН відбудеться у ВІВТОРОК, 1-го вересня 1964 року в 11-ій годині ранку з Lowea & Carry Funeral Home, W. Main Street, Boonton, N.J.

Доїзд автобусом (50 хвилин) з Port Authority Bus Terminal, плятформа ч. 70 в Ню Йорку.

Автом — дорога ч. 3, 46, 202.

Дружина — ОЛЕНА КОНОНЕНКО-ТРОФИМОВСЬКА,
син — ОЛЕГ,
внучка — НАТАЛІЯ,
внук — ЮРІЙ.

Українська Автокефальна Православна Парафія в Річмонії, Мейн

Українці в Річмонді, Мейн, довго чекали на те, коли зможуть молитися в своїй автокефальній православній церкві. І дочекалися,коли 13. жовтня 1963-го року Архієпископ Палладій прислав до Річмонду священика о. М. Вареника. Присланий священик вже 17-го жовтня відправив першу Службу Божу, але людей було мало, бо вони були парохіянами російської церкви.

Та о. М. Вареник не зражувався цим, він всіма силами старався зорганізувати українську автокефальну православну громаду. Він казав, що служитиме громаді безкоштовно цілий рік, і що залишиться в Річмонді так довго, поки не збудує української церковці. Відправляв в бідній каплиці (в хаті).

Здійснилися його мрії. Перебідив зиму, а на весні, як розцвівся верболіз і появилися квіти, то прийшли до української церкви нові парохіяни, між ними кубанські і донські козаки зі своїми родинами, і в церковці не було місця, де б вірні могли стояти.

Наш душпастир о. М. Вареник відчув силу Божу, зорганізував вірних, які купили площу. 10-го травня було посвячення площі під будову церкви Воздвиження Хреста Господнього.

20-го травня почалася будова церкви, а 1-го серпня вже відбулася перша свята Всеночна в новозбудованій церкві, а 2-го серпня перша Свята Літургія.

Читали св. Євангелію від ап. Матвія, про те, як Господь оздоровив розслабленного. Господь сотворив чудо.Господь чудесним способом допоміг нам в Річмонді, в стейті Мейн збудувати першу нашу українську православну автокефальну церкву Воздвиження Хреста Господнього. Церква дерев'яна, бо тут його багато, і з нього будують доми і церкви.

Будову церкви — це заслуга о. М. Вареника. Нехай Бог має його в своїй ласкавій опіці і обдаровує його здоров'ям і довгим віком, щоб міг працювати на ниві Христовій.

В. Л.

Пластуни з Канади в Міннесоті

Від 19 липня до 2-го серпня в лісі біля Міннеаполісу відбувся табір, зорганізований місцевою Пластовою Станицею. До табору приїхала також 50-членна група українських пластунів і пластунок з Вінніпеґу. Всіх їх було поверх 100 осіб.

Провід табору складався з провідників - командантів для пластових відділів — старшого пластунства, юнацтва та новацтва. Очолював табір голова Пластової Станиці в Міннеаполісі ст. пл. інж. В. Мінкевич. Командантkою для юначок — була Галя Коваль з Вінніпеґу. Для юнаків — пл. сен. інж. Іван Колодницький. Для новачок — ст. пл. Ірма Корсунська з Міннеаполісу.

Відкриття табору започатковано Богослужбами.

О. Лев Дорош відправив Службу Божу в католицькому обряді, дня 19-го липня, а прот. А. Кість відправив молебен в православному обряді 26-го липня.

Свящ. виголосили змістовні проповіді, в яких закликали молодь бути вірними Україні, своїй церкві та народові, з якого вони походять. Провідників Пласту закликали працювати над вихованням нашої молоді та прищеплювати їй цінні духові засади в дусі християнської церкви.

В пополудневих годинах після відкриття табору відбулася збірка та піднято прапорів. Було приємно дивитися на виструнчені лави пластової молоді, що в повній дисципліні й порядку переводили цей пластовий акт.

При цих урочистостях комендант інж. В. Мінкович проголосив, що цьогорічний табір ставить своїм найголовнішим завданням пластовий вишкіл та чистоту рідної мови в таборі, що є найважливішою передумовою нашого національного сампізнання.

Вступ до табору для громадянства був визначений на певні дні в тижні, на які таборовики приготовляли також цікаву програму, що складалася з поодиноких виступів пластової молоді біля ватри, дівчата-юначки виводили чудові святойванські хороводи, ґаїлки і т. д. Треба зазначити, що ці виступи, особливо канадійської групи юначок,стояли на високому мистецькому рівні, які можна було б перевести й на більшій сцені.

З повним вдоволенням приглядались пластовій програмі численні гості, — родичі та приятелі Пласту.

День 1-го серпня був присвячений на оглядини та ознайомлення таборовиків з містами Міннеаполіс - Ст. Пол. В неділю 2-го серпня пластуни мали нагоду навістити місцеві католицькі й православні церкви в Міннеаполісі, після чого був для них улаштований спільний обід при укр. православній церкві св. Михаїла, де страву на столах для більше ста пластунів поблагословив настоятель цієї церкви о. М. Антохій. По полудні було офіційне закриття табору, на яке приїхали також провідники пласту з Вінніпеґу та деякі родичі пластової молоді. На закриттю промовляли: о. монсіньйор Петро Леськів, - настоятель кат. церкви св. Константина в Міннеаполісі, пл. сен. інж. С. Корбутяк, - станичний з Вінніпеґу, п. Б. Гуцал, — голова Пласт - прияту з Міннеаполісу та ст. пл. інж. В. Мінкович, — станичний з Міннеаполісу.

Того ж дня вечором відбулася пластова ватра та прощання таборовиків. На очах неодної юначки можна було помітити сльози з жалю на розлуку. Обмінювалися речами, збирали підписи та приrікали собі спільну зустріч в таборі в наступному році, — на цей раз, правдоподібно в Канаді.

Закінчуючи цей репортаж, не можу оминути, щоби не сказати кілька слів до родичів нашої молоді.

Незалежно від того, чи це є пластова чи будь - яка інша українська молодеча організація, вони всі стремлять до того, щоб виховати в нашому молодому поколінню такі прикмети: 1) характер, 2) фізичне здоров'я, 3) знання. Ці молодечі організації керуються в своїй праці таким порядком: 1) праця для своєї батьківщини, 2) церкви, 3) для своїх ближніх та самого себе.

Саме це є найголовнішими та найбільш потрібними засобами у вихованню нашої молоді. Тому на обов'язку батьків є підтримати працю наших молодечих організацій та нести їх ідеї в суспільство.

Коли це зробимо, тоді сміло й певно можемо сказати, що ніякі невдачі нам не будуть страшні. Бо „хто програв, нехай в собі вини шукає, — а щойно коли знайде хибу внутрішню, нехай шукає дальших — зовнішніх".

Марія Кукуруза, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Заклик

оо. Студитів із Вудстоку, Онтаріо, Канада.

Всечесніші Отці й Українська Громадо!

Монахи Студити, які від кількох літ прибули до Канади й замешкали у Вудстоку, Канада, звертаються до Вас з великим проханням, просять Вашої ласкавої помочі й жертви на будову Церкви і манастиря для прослави Бога.

За благословенням Преосвященного Кир Ісидора Борецького, вони почали грошову збірку на цю благородну ціль, й тому просять Вас, щоб Ви їм помогли своїми жертвами відновити прадавній ще з княжих часів Український Чернечий Чин, як його був відновив наш упокійний Святець і Покровитель Митрополит Андрей, перед 60 літами в старім краю.

Вони вже почали будову Монастиря й Каплиці дня 25 липня, та на празник Успенія Матері Босої буде посвячення площі, на яке загостить Владика Кир Ісидор. Коли буде погода, то Архиєрейська Служба Божа буде в саді, опісля водосвятіє, та посвячення площі, й спільний обід в саді, як щороку.

Тому просять Вас, допомогти їм збудувати Монастир для прослави Бога. Той дім молитви буде рівночасно й Ваш, бо з нього будуть линути наші молитви за Вас, Ктиторів й благодітелів, за ваші родини, й Ваших померлих. Тому не пожалійте Вашого датку на цей дім молитви, а Господь винагородить Вам сторицею в цьому життю, та колись по смерті вічною небесною славою.

Просимо ласкаво писати на адресу Отця Настоятеля:

Rev. Theohan Shewaha,
Superior, of Studite Monks,
Box 10, Parkinson Ave.
Woodstock, Ont., Canada

Виказ наших жертводавців, які склали свої пожертви на будову Монастиря:

Преосв. Кир Ярослав Габро, Шикаґо $ 350; Всч. о. кан. Бохневич $ 50; незнана пані $ 50 і $ 100; упокійного Ілії Витрикуша, Комітет $ 500; Дмитро Уманців, Ню Йорк $ 700; Дмитро Стецок, Саскатун $ 200; Дмитро Ковальчук, Торонто $ 350; Тома Даниляк, Вудсток $ 150; по $ 100: Олекса Тихоліс, Дмитро Павлишин, Тома Батрох, Петро Звіздла, Василій Єднак, Дітройт, п-ні Христина Вісньовська, Ґрімсби; Ірина Решетилович Дітройт $ 120; Петро Харко, Шикаґо $ 70; по $ 50: Филип Димак, Вудсток, Іван Млинарський, Вудсток, Гр. Кузьма, Брандфорд, Ігор Горіх, Лондон. — Добровільні жертви прислали на суму: $ 985.00.

Дякуємо всім жертводавцям, нехай Господь Бог сторицею Вам винагородить.

З'їзд Дрогобичан відбудеться у Філядельфії з кінцем цього тижня

Філядельфія, Па. — З'їзд Дрогобичан відбудеться тут в днях 5, 6 і 7-го вересня у великій залі Горожанського Клюбу, 847 Норт Френклін вулиця. В суботу 5-го вересня відбудеться реєстрація членів о год 11-ій перед полуднем, а З'їзд почнеться о год. 1:30 по полудні. В програмі З'їзду є слово визначного дрогобичанина, президента УНР в екзилі, д-ра Степана Витвицького, короткий спомин д-ра Віктора Пацлавського про Дрогобиччину і доповідь д-ра Луки Луцева про видання книжки про Дрогобиччину. В суботу забава з музикою й танцями о год. 8:30. В неділю о годині 12-ій Служба Божа в катедрі та Панахида за душі загинулих героїв Дрогобиччини. О год 1:30 по полудні почнеться обід - бенкет з промовами, привітами та мистецькою програмою, в якій виступлять відомі українські артисти. В понеділок, 7-го вересня, запляновна прогулянка до історичних місць Філядельфії й околиці Зголошення слати на адресу:

G. HAWRYLIW.
515. W. Girard Av.
Philadelphia 23, Pa.

УСК і „Чорноморська Січ" відбули передсезонові змагання

Футбольна дружина УСК-у Ню Йорк закінчила минулої неділі, 30-го серпня свою товариську зустріч із грецькою одинадцяткою Гелленік СК нерішеним вислідом 3:3. В цих завзятих змаганнях застосували були суперники УСК-у гостру, а часами й брутальну гру. До перерви був безворітний вислід 0:0. Опісля УСК здобув у значній перевазі ведення 3:1, але греки зуміли це вирівняти рахунок. Воротар УСК-у Яблєвський оборонив у цій грі карний удар. Ворота для УСК-у здобули: Досе 2 і Оскар 1.

„Чорноморська Січ" з Ньюарку гостювала минулої неділі в Бруклині і зійшла переможеною в товариських змаганнях з футболістами „Дойч - Унґарн". Кінцевий вислід 0:4 з дружиною, яка буде противником січовиків у недалеких вже мистцтвах „Великої Дванадцятки Східньої Конференції", можна оправдати тим, що „Чорноморська Січ" виступила до цієї гри лише з чотирма змагунами основного першого складу. Вже в початкових хвилинах пройшлося січовикам вставити запасового воротаря на місце контуженого в голову Голуба.

Склад дружин „Великої Дванадцятки Східньої Конфеції" вже остаточно устійнено елемінційними змаганнями, які закінчилися минулої неділі. В них „Мінерва - Пфельцер" перемогла 3:1 „Гунгарію" з Ню Бранcвіку, а „Гакоаг" переміг вислідом 2:1 щойно в продовженні змагань „Айнтрахт". Обидва переможці, тобто „Мінерва - Пфельцер" і „Гакоаг" увійшли до південної групи „Великої Дванадцядки".

Нова українська професійна сила

8 серпня цього року в Університеті стейту Мізурі одержала звання магістра біохемії пані Людмила Сиротенко — Ґетців.

Пані Людмила закінчила українську гімназію в Карльсфельді біля Мюнхену в 1946 році. Приїхавши до ЗДА, вчилася в Сиракюзкому Університеті, де одержала бакалавреат з хемії.

В цьому навчальному році пані Людмила Сиротенко — Ґетців одержала стипендію університету стейту Кентаки, де буде продовжувати навчання в напрямку осягнення докторського звання.

Щиросердечно вітаємо її з цим осягом і бажаємо найліпших успіхів.

● **Нюйоркський губернатор Рокефеллер** відмовився започаткувати виборчу кампанію разом із віце - президентським кандидатом конґресменом Вілліямом Міллером в місті Локтавні, Н. Й. Рокефеллер свою відмову мотивував тим, що він вже давніше вирішив провести День Праці зі своєю родиною в своєму літньому домі в Сіл Гарборі, Мейн. Але в політичних колах вважають відмову нюйоркського губернатора за доказ холоду між ним і Голдвотером та Міллером.

ТАРЗАН, ч. 5299. З'явився Адам Стовн.

З якихсь невідомих причин Сем Вотерс укривав свою доньку перед зовнішнім світом...

Але доля спричинила дивну зміну, коли з'явився Адам Стовн, хитаючись!

— Дивіться, тату, — кричала Бетті зворушливо. — Он там є чоловік... Здається, що нездоровий!